

DRAUGAS

THE LITHUANIAN WORLD-WIDE DAILY

Vol. LXXX Kaina 30 c.

ANTRADIENIS — TUESDAY, RUGSĖJIS — SEPTEMBER 9, 1986

Nr. 175

Aušra Nr. 49(89)

Tarybinio kalinio memuarai

VI. Lapienis

(Tęsinys)

Urbonas mane tikino, kad „LKB Kronikoje“ tendencingai surinkta medžiaga, norima įteigti žmonėms, kad pas mus persekiojami tikintieji...

girdėdamas tokią neteisybę negalėjau tylėti.

— Nors nesu nei „LKB Kronikos“ leidėjas, nei jos redaktorius, tačiau esu skaitęs ją ir galiu drąsiai pasakyti, kad „Kroniką“ talpinama ne tendencingai surinkta medžiaga, o tik maža dalelė diskriminacijos, neteisybės faktų, kuriuos daro katalikams valdžios remiami privilegijuoti bedieviai. Ateistai nenori, kad jų nedori darbai būtų demaskuoti. Jiems būtų geriau, kad visuomenė apie jų piktus darbus nieko nežinotų. Ką padarysi, kad kankintojų ir kankinių norai nesutampa...

— „Kronika“ — ne mažos saujelės darbas ir balsas, kaip jūs teigiate, o Lietuvos tikinčiųjų, gausios visuomenės balsas, kuri turite išgirsti ir išklausti! Šį balsą galima nutildyti tik likvidavus tikinčiųjų diskriminaciją, persekiojimus, tik suteikus tikinčiai visuomenei pilną tikėjimo laisvę. Ateistai sudaro tautos mažumą, bet jie savo rankose turi valdžią ir ja piktaudžiauja, represuoja tikinčiuosius, reiskia jiems neapykantą. „Kronika“ yra tarsi nedidelis veidrodis, parodęs valdiškų bedievių skriaudas tikinčiai visuomenei. Argi galima kaltinti veidrodį, kuris parodo tarybinio gyvenimo tikrovę? Ne representinių priemonių, ne prievartinių operacijų plėtimą prieš tikinčiuosius, o

demokratinės reformos, jų tarpe teisė vesti ir religinė, o ne tik ateistinė propaganda — lygių teisių visiems gyventojams suteikimas yra realus būdas konfliktinėms situacijoms likviduoti.

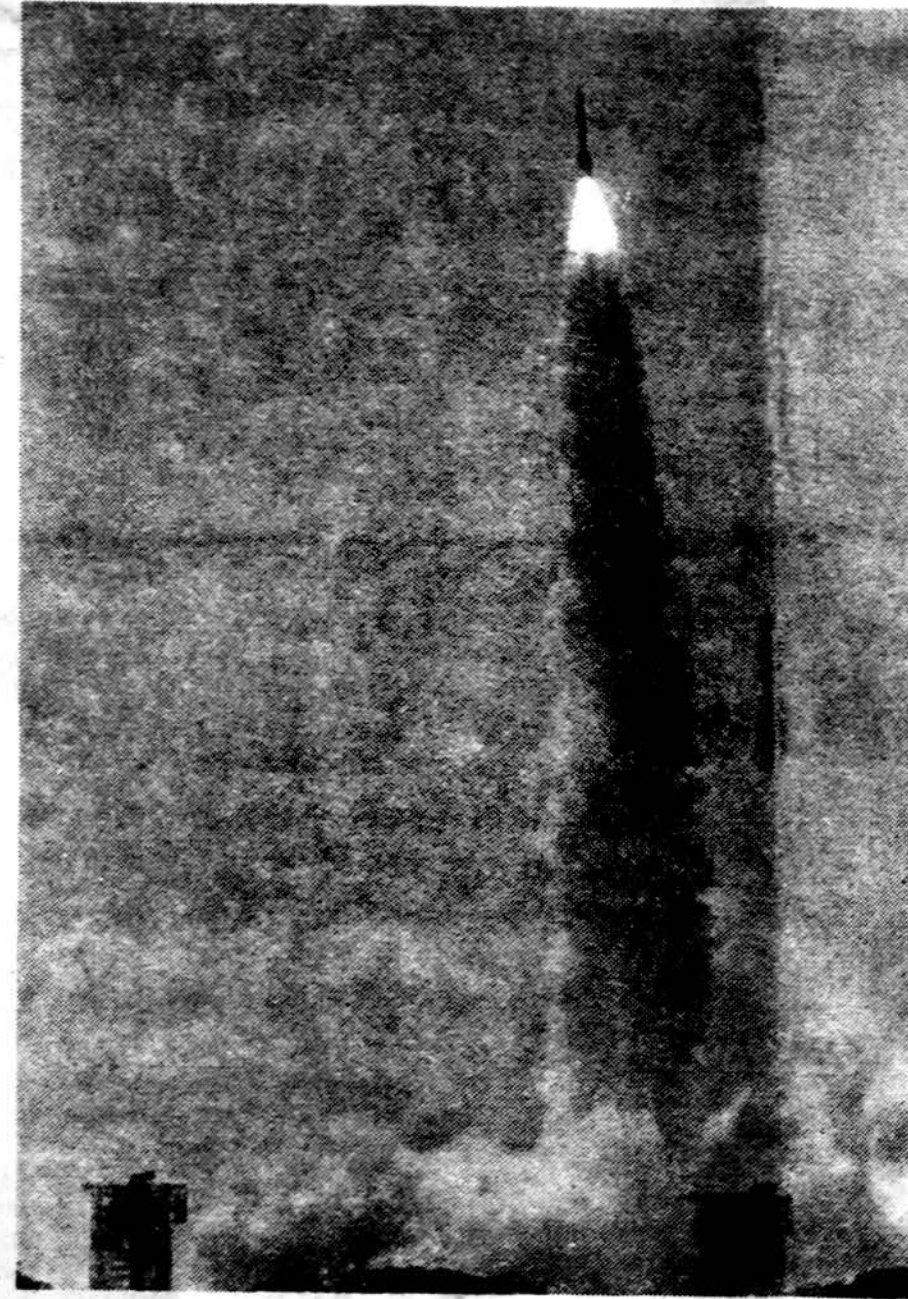
Tardytojas mane kaltino, kad aš, siekdamas nusilpninti Tarybų valdžią, parašiau 1974.I.4, 1974.VII.12, 1975.X.15, 1976.IV.23 šmeižikiškus pareiškimus sąjunginiams bei respublikiniams valstybiniais ir partiniams organams, kuriuose žeminau TSRS valstybinę ir visuomeninę santvarką, kad šiuos pareiškimus „dėjau“ į „Kroniką“ tikslu juos paskleisti, kaupiau ir platinau antitarybinę medžiagą ir t.t., ir t.t.

Kadangi šie kaltinimai nėra pagrįsti įrodymais, o tik prielaida, todėl į juos neatsakiau. Tačiau, jeigu kaltinamoje išvadoje jie bus paminėti, galesiu teisme įrodyti jų nepagrįstumą.

Tardytojas teigė, kad aš galįs eiti į bažnyčią, ramiai melstis ir nesikišti į politiką.

— Kaip aš galiu eiti į bažnyčią, jeigu jūs uždarėte mane į kalėjimą ir neleidžiate?.. O dėl politikos, tai Kristus mus moko: „Atiduokite tai, kas cesoriaus cesoriui, o kas Dievo — Dievui“ (Mt. 22, 21). Jūs gi reikalaujate daly, priklausanti Dievui, atiduoti cesoriui. Kai mes šito jūsų neteisėto reikalavimo neįpildome, mus apkaltinate kišimusi į politiką. Be to, kovą prieš blogį nėra politika. Ir tikinčiųjų gynimas taip pat nėra politika.

(Bus daugiau)

Deltos raketa, kuri laimingai pakilo į erdves, sėkmingai atliko visus jai pavestus uždavinius.

Maskva ragina žymiuosius emigrantus sugrįžti

Amerikiečių spaudos žiniomis, sovietai patylo mēgina itikinti kai kuriuos iš Vakarų emigravusius menininkus ir nerusų tautybių menininkus bei rašytojus, išvykusius iš Sovietų Sąjungos. Pastarųjų mėnesių bėgyje draugai ir pažįstami kon taktavo buvusį Maskvos Tagankos teatro direktorių Jurijų Liubimovą, filmo režisierių Andriejų Tarkovskį, rašytojus Viktorą Nekrasovą ir Vasilijų Aksionovą, skulptorių E. Neizvestną ir čelstisą Mstislavą

Rostropovičių sugrįžti į Sovietų Sąjungą; jiems būsiąs užtikrintas geras gyvenimas. Panašiai stengiamasi paveikti ir nerusų tautybių menininkus bei rašytojus, išvykusius iš Sovietų Sąjungos.

Pagal sovietinį įstatymą, atsakymas sugrįžti į Sovietų Sąjungą iš užsienio, yra laikomas išdavimu ir baudžiamas nuo dešimties iki penkiolikos metų laisvės atėmimu, arba mirtimi ir nuosavybės konfiskavimu. Dabartinė sovietų valdžia mėgina pagerinti kultūrininkų ir menininkų gyvenimo sąlygas, noredama sumažinti jų troškimą emigruoti.

Žurnalistas apkaltintas špionažu

Maskva. — Praėjus trim dienom po prez. Reagano laiško Gorbaciovui, kuriame jis prašė išleisti Amerikos žurnalista Daniloffą, Maskvos televizija pranešė, kad jis kaltinamas špionažu. Jis laikomas Lefortovo kalėjime. Larry Speakes sako, kad Amerika dar negavo oficialaus pranešimo, kad Daniloffas kaltinamas špionažu. Amerika reikalauja, kad būtų tuoj pat išleistas. Baltieji rūmai tai laiko labai ir labai rimtu klausimu. Speakes sako, kad negali būti jokio pasikeitimo su Zakharovu, nes abu atvejai nesiriša vienas su kitu. Valstybės sekretorius George Shultz taip pat pasisakė prieš Daniloffo iškeitimą į Zakharovą. Daniloffui buvo įteiktas vokas, o Zakharovas mokėjo pinigais už slaplus dokumentus ir tuoj buvo suimtas.

Kadangi pats prezidentas yra asmeniškai į šį reikalą įsijungęs, manoma, kad pavyks šia problema išspręsti teigiama prasme. Tuo tarpu nėra jokių pasikeitimų numatyti Amerikos ir Sovietų Sąjungos pasitarimuose. Abiejų kraštų užsienio reikalų ministrai turi susitikti rugsėjo 19 ir 20 dienų pasitarimui, kad paruoštų darbų tvarką viršūnių posėdžiui. Baltieji rūmai laukia tolimesnių Sovietų eįjimų šioje byloje. Visais prienamais kanalais daroma viską, kad šis incidentas būtų greitai likviduotas.

— Iš Rytų Vokietijos nuo komunistinio režimo per upę plaukė visa 4 asmenų šeima: vyras, žmona, duklė ir sūnus. Luebecko policija nepraneša jų pavardžių.

Sonė Tomarienė — novelės konkurso laureatė

Aloyzui Baronui mirus, Lietuvos rašytojų draugija kasmet skelbia jo vardo novelės konkursą. Premijuočiai novelei parinkti komisija šiais metais buvo sudaryta iš Los Angeles mieste ir apylinkėje gyvenančių rašytojų: Alės Rūtos, pirmininkės, ir narių: Rūtos Klevos Vidziūnienės ir Prano Visvydo. Iki nustatytos datos buvo gauta dešimt novelių. Komisija savo posėdy posėdžio 1 d., nuodugnai išnagrinėjusi visus atsiųstus kūrinius, vienbalsiai nutarė premijuoti Debesylos slapyvardžiu pasirašiusi Sonė Pipiraitė-Tomarienė, gyvenanti Chicagoje. Jai ir rekomenduojama skirti premiją 500 dolerių, kurios mēcenatas yra dr. Kazys Ambrozaitis.

Komisija savo protokole įrašė, kad „novelėje paliestas labai jautrus lietuvių tautai laikotarpis ir be moralizavimų iškeliamas mūsų žmonių humanišku mas. Literatūrinė forma ir kalba gera, dialogai gyvi. Siužetas meniškai įtikinantis, charakteriai gyvenimiški“.

Kada, kur ir kokia proga laureatė bus įteikta premija, bus paskelbta vėliau.

Nelaimėje autoriai prašomi pranešti savo pareidavimus komisijoms pirmininkei Alėi Rūtai-Arbienei, 306-22 Str., Santa Monica, CA, 90402, ar jiems gražinti noveles su neatidarytais vokeliais, ar kaip kitaip pasiegti. Atsiliepti prašoma iki spalio pabaigos. Nesulaukus atsilieptimų, noveles ir vokelius komisija sunaikins.

TRUMPAI IŠ VISUR

— Amerikos 29 žurnalistai, kurie atstovauja 17 laikraščių Maskvoje, parašė Gorbaciovui laišką, kad Nicholas Daniloff yra neteisingsi suimtas ir kad šis areštą pažeidžia Helsinkio susitarimą 1975 m., kurį yra pasirašiusi ir Sovietų Sąjunga. Primi dami Gorbaciovui, kaip naujos generacijos vadui, laikytis Helsinkio ir Genevos susitarimų dviasios, prašo tuoj išleisti Daniloffą laisvėn.

— Prancūzija praneša, kad at naujins savo erdvės raketų programą. Pirmasis skrydis numatomas 1987 m. vasarį. Paskutinį jų satelita lydėjo nelaimė: 55 mil. dol. vertės komunikacijos Ariane raketa nebegalėjo sukontroliuoti ir turėjo susprogdinti virš Atlanto.

— Federalinė aviacijos administracija prieš dvi savaites išleido pranešimą, kuriuo įspėjo visas Amerikos oro bendroves, jog galima laukti terorizmo veiksmų.

— Čileje įvestas apsausties stovis. Valstybės prezidentas, važiuojantį mašinoje, labai stipriai apsaudė iš vienos gatvės pusės, o iš kitos pusės buvo svaidomos granatos. Žuvo 5 sargybiniai ir daug sužeistų.

— Pietų Afrikos Cape Town mieste Sv. Jurgio katedroje buvo įvesdintas naujas arkivyskupas Desmond M. Tutu. Tai pirmas juoda arkivyskupas anglikonų bažnyčioje. Ceremonijoje dalyvavo 22 anglikonų vyskupai. Savo žodyje naujasis arkivyskupas pasisakė už taikingą apar teido sistemos panaikinimą.

— Istambule du arabų teroristai įsiveržė į sinagogą ir nužudė 22 besimeldžiančius žydus.

Deltos raketa - dar vienas Amerikos pasisekimas

Cape Canaveral. — Floridoje penktadienį buvo išsauta Deltos raketa į erdvę su slaptu kroviniu, bet be žmonių. Šis slaptas projektas yra pirmasis didelis eksperimentas prezidento Reagano priešraketiniame plane, kuris turi veikti tik erdvėse. Tai programa, kurioje vienas satelitas susiranda kitą satelitą ir jį sunaikina. Šis pirmasis bandymas kaip su dideliu džiaugsmu praneša Pentagonas, žymi didelį Amerikos pasisekimą ir yra puikiai pavykęs. Ši raketa kainavo 45 mil. dol.

Erdvės agentūros vykdytojai labai laimingi, kad Delta be jokių kliūčių pakilo į erdves. Po Challenger tragedijos sausio 28 d., vėl visiems sustiprėjo morale ir pasiryžimas ją tobulinti. Raketa savo didžiulį krovinį paleido 255 mylių aukštyje virš žemės. Raketa yra 116 pėdų ilgio. Pusantros valandos vėliau, NASA pasiuntė nedidelę Aries raketą iš White Sands vietovės New Meksikoje, kuri ir buvo taikinyje Deltos raketai. Tuo metu raketos, kaip Pentagonas sako, buvo nukreiptos viena prieš kitą. Tada jos abi susidūrė ir sunaikino viena kitą, panaudojant kinetinę energiją. Po 72 valandų 90 procentų raketų likučių vėl grįžo į žemės atmosferą be jokio pavojaus bet kam.

Viena dalis iš prez. Reagano

Nauja ofenzyva prieš afganus

Maidanas. — Prancūzas medicas Patrick David, priklausas tarptautinei humanitarinei organizacijai „Pasaulio gydytojai“, sugrįžęs iš Afganistano, pareiškė, kad sovietų okupacinė kariuomenė Afganistane nuo liepos mėnesio pabaigos yra pradėjusi naują ofenzyvą prieš afganų laisvės kovotojus. Prancūzas gydytojas, kuris apie mėnesį išbuvo susirėmimų zonoje Maidano rasiene ir Shneez slėnyje, pažymėjo, kad prieš prezidentą ofenzyvai sovietų karavaliokas naikintuvai kelias dienas be atodairos bombardavo įvairias gyvenvietes, kuriose itarė, kad yra įsitvirtinę laisvės kovotojai. Prancūzo gydytojo tvirtinimu, nuo bombardavimų žuvo 118 civilių gyventojų, daugumoje moterų ir vaikų. Daug kitų civilių buvo sužeisti. Medicas patvirtino, kad sovietinė aviacija Afganistane dažnai beatodairiškai vykdo antpuolius prieš įvairias gyvenvietes, siekdama atgrasinti žmones nuo laisvės kovotojų rėmimo.

— Prezidentas Ronald Reagan vakar sugrįžo į sostinę po 23 dienų atostogų savo rančioje Santa Barbaroje.

— Kviečių eksportas sujungė 14 valstybių į vieną sąjungą, kad stipriau galėtų pasipriešinti prieš Europos ir Amerikos vedama pa pigintomis kainomis prekyba su Sovietų Sąjunga. Iš jų didžiausia prekyba veda Argentina, Australija ir Kanada ir tai labai kenkia jų ekonominei gerovei.

— Filipinų vyriausybė atsisakė kelti byla Arturo Tolentino ir kitiems keturiems asmenims, kurie liepos 6 d. norėjo nuvertinti prez. Corazon Aquino. Teisingumo ministerijos kalbėtojas pasakė, kad, kai jie pažadėjo būti ištikimi dabartinei vyriausybei, byla buvo sustabdyta.

— Prezidentas Ronald Reagan vakar sugrįžo į sostinę po 23 dienų atostogų savo rančioje Santa Barbaroje.

propaguojamos programos, populiarai dabar vadinama kaip žvaigždžių karas, yra aprūpinti skriejančius satelitus su laserio spinduliais, kinetinės energijos instrumentais ir kitais tam tikslui reikalingais įrankiais.

Visa ši Deltos raketos programa buvo laikoma paslapyje. Tik ta pačią dieną Gynybos departamentas ir NASA administracija pranešė, kad bus daromas bandymas su raketomis, kurios nepažeidžia jokių susitarimų ir Amerikos isipareigojimų kitiems. John E. Pike, kuris yra privacijos Amerikos mokslininkų organizacijos direktorius, priešingas raketų programom, Washingtone išsireiškė, kad šis bandymas dar yra per silpnas įvykis, kuris galėtų pažeisti kai kuriuos susitarimus, turint mintyje Sovietų Sąjungą.

Prez. Reaganui, kuris jau 40 metų yra aiškiai nusistatęs prieš komunizmą, ši programa labai svarbi. Jis atsisakė detantės itaigojimų, kaip vienos krypties gatvės iš Sovietų Sąjungos ir geriausiai žino atominio karo baisumus. Tad ir yra už atominį apsigynimą, kuris lyg šydą dengtų Ameriką nuo atominio užpuolimo ir vadinamojo žvaigždžių karo sistema tuoj sulaukyti priešą nuo tokios atakos. net Gorbaciovus, kuris labai bijo tos SDI programos, Genevoje prezidentui išsitarė: „Aš netikiu, ką jūs sakote, bet aš tikiu, kad jūs tikite į tai, ką jūs sakote“.

Baltieji Rūmai surinko geriausius sovietų žinovus, kad galėtų geriau pažinti sovietų laikyseną ir kuo mažiau padaryti klaidų. CIA yra padariusi apie sovietų gyvenimą keletą filmų, kurias prezidentas yra išstudijavęs. Susitinkamas su Gorbaciovu, kaip sako vienas vyresniųjų padėjėjų Baltuosiose Rūmose, jam daug padėjo suprasti esamą padėtį.

Belaukiant Reagano-Gorbaciov antrojo susitikimo, jo patarėjai nesitiki netikėtinų susitarimų, bet geriausiu atveju tik atominį ginklą sumažinimo galbūt 50 procentų. Kaip pareigūnai praneša, prezidentas parašė Gorbaciovui laišką, reikalaujamas, kad būtų tuoj išleistas žurnalistas N. Daniloff, jei nenorima, kad Amerikos ir Sovietų Sąjungos santykiai blogėtų. Jis užtikrino tame laiške, kad Daniloff nėra jokis šnipas.

Washingtono bet gi manoma, jog sovietai norės susitarti ginklo kontroles reikalui, kad galėtų padėti savo ekonominiams būviui, kuris krašto viduje yra pablogėjęs. O ypač dar ir dėl to, kad SDI programa bus tęsiama toliau. „Gorbaciovas ne vieną kartą yra pareiškęs, kad jis neturi jokios intencijos važiuoti dar į vieną viršūnių susitikimą vien tik todėl, kad pamatytų Amerikos prezidentą ir diskutuoti reikalus nepriimant jokių susitarimų. Ir šitame mes sutinkame su juo“ — pasakė savo žodyje prez. Reagan.

KALENDORIUS

Rugsėjo 9 d.: Petras Klav., Ozana, Vilius, Aldas, Ramunė.
Rugsėjo 10 d.: Mikalojus Tolen., Pulkerija, Taugirdas, Dargvilė.

ORAS

Saulė teka 6:23, leidžiasi 7:13.
Saulėta. Temperatūra dieną 72 l., naktį 54 l.

KELIAS Į SVEIKATĄ

NESIRGTI IR SVEIKAI. PAJĖGUMO UGDYMAS

KELIAS Į SVEIKATĄ, 6515 So. California Ave., Chicago, Ill. 60629

JONAS ADOMAVICIUS, M.D.

GYVENTI PERSILPNAS — NUMIRTI PERSTIPRUS

Klausimas. Didžiai Gerbiamas Dr. Adomavičius, jau ilgas laikas kaip aš su vyru skaitome „Drauge“ Jūsų redaguojamą Sveikatos skyrių ir sekame Jūsų patarimus. Mes esame Jums labai dėkingi už tai. Pilnai suprantu, kad Jūsų laikas yra labai ribotas, bet vis tiek po ilgą apgalvojimų natūriai kreiptis į Jus pagalbos savo giminiui Lietuvoje. Jis yra mano pusėsbrolio žentas, vedęs jos dukrą prieš 3 metus. Jis yra gydytojas ir šiemet pavasarį buvo išsiųstas į Tiflisą 6 mėn. pasitobulinimui operacijų srityje. Ten bebūdamas jis gavo labai stiprią širdies ataką. Po kurio laiko jį pervežė į Vilniaus ligoninę, kurioje jis ir dabar yra.

Cia aš pridėtu man atsiųstą jo diagnozę: Išeminė širdies liga, Myokardo infarktas anteroseptalinis - apikalinis. Poūmis periodas. Ekstrasistolija. Komplikacijos: širdies aneurizma — širdies viršūnės srityje.

atliekamas. Su davėjais labai sunkus reikalas. Na, ir po tokios operacijos ne pyragai gavėjui. Tegul kiti Tamstai kitaip pataria tuo reikalu. O dabar stenkimės padėti praktiškai tam ligoniui. Tokios pagalbos jis dabar reikalingas yra.

Jis yra laimingas, kad nenumirė staiga po taip sunkios širdies atakos. Bet už tai dabar jam yra sunkios dienos. Tai užmokėstis už gyvū išlikimą. Daugelis neatlaiko tokio širdies sunaikinimo. Dabar jis yra persipnas gyventi, bet dar per stiprus numirti. Todėl visi mes dabar didinkime jam galią gyventi.

Tamstos minimų vaistų (klaidingai užrašyti jų pavadinimai) čia yra aruodai. Jau išsiųstas Tamstai receptas sekantys vaistų 1. Persantine, 75 mg. tabletės. 2. Cinko sulfato, 220 mg. kapsulės (jų prekybinis vardas Orazinc). 3. Inderal, 40 mg. tabletės. 4. Gerimal (jų prekybinis vardas Hydergine), 1 mg., per burną imamos tabletės — ne po liežuviu dedamos, kaip anksčiau kad jos buvo.

Gydytojas juos sava nuožiūra paskirs naudojimui. Tai su skleroze kovojantieji (cinkas ir gerimal) ir su komplikacijomis — puslį reguliuojantis (Inderal) ir kraujagysles — išplečiantis (persantine). Ta vaistų kombinacija skatina naujų kraujagyslių išsivystymą ten, kur jos užkalo. Tai gelbėjimas vaisiais nuo dabartinio galimo pablogėjimo.

Nedarykite klaidos — vien vaistais gydymas neduos reikiamų pasekų. Reikia gydyti ne vien ligą — širdį, bet ir visą ligonį. Turi būti pradėta kova su skleroze „visomis keturiomis“, kaip žmonės sako. Šalia jį gydančių gydytojų patartų vaistų ir priemonių turi būti kreipiamas dėmesys ir į sekancius dalykus.

1. Sužinotinas jo šeimos narių sveikatingumas. Jei būtų rasta paveldima anks-tyba skleroze, tada prisiegti keleriopu smarkumu, atakalumu, visu šimtu procentų pastangomis su ja dorotis. Tada vidutiniškas būtų ne vietoje. 2. Reikia sužinoti visus jo į širdį sklerozę šaukiančius šauklus: a. Kraujo ketverio pasireiškimas (cholesterolis, trigliceridai, HDL, LDL). b. Kraujo rūgštumas (uric acid). c. Kraujo saldumas (cukraus kiekis jame). Žinoma, ir pilnas kraujo tyrimas yra būtinas.

Pagal gautus davinius (tik minimumo riba jam laikytina normalia) prisieis atsakančiu maistu ir vaistais nenormalumų normuoti.

Štai pora pavyzdžių, kaip svarbu yra kovoti su aiškiais ir paslėptais sklerozės prišaukėjais. Jauna moteris gauna širdies arterijų sklerozę ir jai pakeičiamos širdies arterijos operacijos pagalba. Jos tėvai ilgai gyveno, širdimi nesirgo — jos paveldėjimas nebuvo blogas. Jos kraujo tyrimai, pagal jos pasakojimą, irgi buvo normalūs. Tik vieną medicinišką nuodėmę toji moteris turėjo: ji labai mėgo saldumynus ir juos karto iš dešinės ir kairės. Ta jos paslėpta cukraligė ir priartino jos paveldėjimą sklerozei ir jos širdies raumenų arterijas. Nors jai gydytojas tvirtino, kad jos kraujas tvarkoje, ji seniai turėjo atsisakyti nuo

Marija Naujlienė ir Stefa Paškonienė (dš.) dainuoja lietuvišką sutartinę Alvudo pažmonyje Lietuvio sodyboje. Nuotr. M. Nagio

Antanas Beleska (kr.) ir Alfonsas Šidagis nuotaikingai seka kultūrinę programą Alvudo pažmonyje Lietuvio sodyboje. Nuotr. M. Nagio

galėtų būti ir kaip išsigydyti? Antra — pereitą žiemą turėjau dvi taip vadinamas „sinus cold“. Labai bėgo nosis. Po to viskas susitvarkė, bet pradėjo labai skaudėti galvos priekis — kakta. Ėmiau penicilino ir aspirino ir viskas susitvarkė. Pasveikau ir tris mėnesius jaučiausi visai gerai. Tačiau dabar vėl pradėjo nosis varvėti, niežėti ir užteina čiaudulys. Tada aš išsiūčiau, išsiskosėju, išsispiaudau ir pasijuntu visai gerai. Tai atsitinka dažniausiai rytais, tik atsikelus, kartais naktį. Tas labai mane vargina. Patarkite kaip šią negerovę išsigydyti.

Trečia — kartais mano širdies pulsas nėra lygus. Kartais praleidžia mušimą, kartais trūkčioja. Taip atsitinka tris-keturis kartus per dieną. Mano daktaras nieko ypatingo nesurado. Prirašė Valium 10 mg, tačiau nuo jo jaučiausi prigliušęs, be geros nuotaikos, ir ima ilgą laiką, kol ateinu į normalią padėtį.

Gerb. Daktare, patarkite kaip iš šių trijų negerovių išsigelbėti — pasveikti. Iš anksto esu Jums labai dėkingas.

Esu pensininkas, 68 metų amžiaus, vidutinio ūgio, normalaus svorio. Turiu žemą kraujo spaudimą. Esu psiaū vegetaras, nerikau ir negeriu. Kavos geriu du puodukus į dieną — rytą ir vakare. Jūs labai gerbiat „Kelias į sveikatą“ skaitytojas.

DRAUGAS

THE LITHUANIAN WORLD WIDE DAILY (USPS-161000)

Published daily except Sundays and Mondays, Legal Holidays, the Tuesdays following Monday observance of Legal Holidays as well as Dec. 26th and Jan. 2nd by the Lithuanian Catholic Press Society, 4545 W. 63rd Street, Chicago, IL 60629-5589.

Second class postage paid at Chicago, IL.

Subscription Rates: \$53.00. foreign countries \$53.00.

Postmaster: Send address changes to Draugas — 4545 W. 63rd St., Chicago, IL 60629.

DRAUGO prenumerata mokama iš anksto

	metams 1/2 metų 3 mėn.	
Chicago ir Cook County	\$53.00	\$30.00
Kanadoje (U.S.A. dol.)	\$53.00	\$30.00
Užsienyje	\$53.00	\$30.00
Kitur — Amerikoje	\$53.00	\$30.00
Savaitinis (Seštad. pried.)	\$30.00	\$19.00

• Administracija dirba kasdien nuo 8:30 iki 4:30, šeštadieniais nuo 8:30 iki 12:00.

• Redakcija dirba kasdien nuo 8:30—4:00; šeštadieniais nedirba.

• Redakcija straipsnius taisy savo nuožiūra. Neusnaudotų straipsnių neaugo. Juos grąžina tik iš anksto susitarus. Redakcija už skelbimų turinį neatka. Skelbimų kainos prišunčiamos gavus prašymą.

PO 30 PĖDU KRITIMO IŠLIKO GYVAS

Kritęs 30 pėdu nuo pakelto traukinio platformos New Yorke, dviejų metų Daniel Morphis išliko gyvas. Jis prsprūdė pro šešių colių tarpelį tarp platformos ir atvažiuosio traukinio ir pro antrą, pėdos pločio plyšį, atsiradusio dėl nukritusios lentelės. Kristas išliko gyvas.

damas, galva atsimušė į žemę, keliose vietose praskeldamas kiaušą, bet ligoninės atstovai pareiškė, kad jo pagijimo viltys geros.

DR. VIJAY BAJAJ
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
SPECIALYBĖ — VIDAUS LIGOS IR ODOS CHIRURGIJA
(Angliai nuimami ofise)
2434 W. 71st Street, Chicago
Tel. 434-5849 (veikia 24 val.)
Val. pirm., antr., ketv., penkt. nuo 12 iki 6 v.v.

DR. EDMUND E. CIARA
OPTOMETRISTAS
2709 West 51st Street
Tel. — 476-2400
Val. pagal susitarimą: pirm. ir ketv. 1-7; antr. ir penkt. 10-4; šešt. 10-2 val.

DR. E. DECKYS
GYDYTOJA IR CHIRURGĖ
SPECIALYBĖ — NERVŲ IR EMOCIJŲ LIGOS
CRAWFORD MEDICAL BUILDING
6449 So. Pulaski Road
Valandos pagal susitarimą

DR. A. B. GLEVECKAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Tel. — 233-8553
SPECIALYBĖ — AKIŲ LIGOS
3921 W. 103rd Street
Valandos pagal susitarimą

DR. JANNA JAKŠEVIČIUS
JOKŠA
VAIKŲ LIGOS
6441 S. Pulaski Rd.
Valandos pagal susitarimą

DR. K. A. JUCAS
ODOS LIGOS
KOSMETINĖ CHIRURGIJA
Valandos pagal susitarimą

DR. ALGIRDAS KAVALIŪNAS
Specialybė vidaus ir kraujo ligos
Nechirurginis išsiplėtusių venų ir hemoroidų gydymas
5540 S. Pulaski Road, Tel. 585-2802
Valandos pagal susitarimą:
Penkt., antr., ketv. ir penkt.
Reikauti esant atvažiuojant ir namus.

DR. JOVITA KERELIS
Dantų Gydytoja
TRADE CENTER BUILDING
9525 So. 79th Avenue, Hickory Hills
(Ant 95th St. 1 blokas į rytus nuo Roberts Rd.)
Tel. 588-6101 Val. pagal susitarimą

DR. IRENA KURAS
KŪDIKIŲ IR VAIKŲ LIGOS
SPECIALISTE
MEDICAL BUILDING
3200 W. 81st Street
Ofiso tel. RE 7-1168;
Rezid. 385-4811

DR. S. LAL
SPECIALYBĖ — VIDAUS LIGOS
2454 W. 71st Street
434-2123
Pirm. 2-7, Antr. ir ketv. 9-12; Penkt. 11-2

DR. FRANCIS MAZEIKA
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
4255 W. 63rd St.
Val. pagal susitarimą: pirm. ir ketv. 12-4, 6-9; antr. 12-6; penkt. 10-12; 1-6.
Tel. 436-7700

VIDAS J. NEMICKAS, M.D.
KARDIOLOGAS
Širdies ligos
6132 S. Kedzie Ave., Chicago
Valandos pagal susitarimą
Namų 584-5527

DR. ALGIS PAULIUS
ORTOPEDINĖS LIGOS
CHIRURGIJA
6132 S. Kedzie, Chicago, Ill.
Tel. 925-2670
1185 Dundee Ave., Elgin, Ill. 60120
Tel. 742-0255
Valandos pagal susitarimą

DR. ROMAS PETKUS
AKIŲ LIGOS — CHIRURGIJA
Chicago Eye Institute
4200 N. Central Ave.
Valandos pagal susitarimą
Tel. 282-4422

DR. L. D. PETREIKIS
DANTŲ GYDYTOJA
8104 S. Roberts Road
1 mylia į vakarus nuo Harlem Ave.
Tel. 563-0700
Valandos pagal susitarimą

DR. FRANK PLECKAS
(Kalba lietuviškai)
OPTOMETRISTAS
Tikrina akis. Pritaiko akinius ir „Contact lenses“
2618 W. 71st St. — Tel. 737-5149
Val. pagal susitarimą. Uždaryta treč.

DR. ANTANAS G. RAZMA
Specialybė — Vidaus ir plaučių ligos
2636 W. 71st St., Chicago, Ill.
Tel.: 438-0100
11800 Southwest Highway
Palos Heights, Ill. 60463
(312) 361-0220 (312) 361-0222

šios žemės saldybių. Kas per daug — nesveika visada ir visiems. Už malonumus — ji jau ant šios žemės atkelti turėjo.

Arba vėl — dvi širdies atakas pergyvenęs vyras, jau trečios vengdamas rengiasi gulti ligoninėje. Mažoje ligoninėje gydėsi ir kaip ten išėjo, kad praleistas buvo negirdomus jo kraujo aukštas rūgštumas (uric acid 11.2 mg. procentų, o norma iki 6 mg. procentų). Tas toks perdidelis rūgštumas, panašiai kaip ir nenormalus riebumas, artino jam sklerozę ir pastaroji suteikė jam net du širdies priepuolius. Sutvarkęs tą negerovę dieta ir vaistais, pagerino savo širdies būklę. Išena, kad vispusiškas žmogaus gydymas yra tikras širdies gydymas.

3. Išvengimui kraujo plokštelių susigrūpavimo ir užsikimšimo arterijos pradėjimo kiekvienam dabar reikia imti kasdien po vieną tabletę paprasto aspirino.

4. Mediciniškoje literatūroje yra nurodymų, kad Chondroitin sulfurinė rūgštis (jos 9 gramai dienoje) padeda saugotis nuo širdies atakos. Toji rūgštis buvo gauta iš jaučio kremzlių. Galima naudoti kiaulienos ausis, išvirinus ir susmulkinus sumalus su visokiu maistu nuo daugiau tokių ausų sunaudoti.

5. Paveldėjimo dabar nepataisysime, bet nuotaiką nepačio turime gerinti visomis priemonėmis. Tegul nesirūpina apie medicinišką literatūrą: joje ras ir jam nežinomų dalykų. Tik tegul ryžtasi panaudoti visas priemones: vaistus ir valgi: be jokio gyvulinio riebalo, įskaitant sviestą ir grietinę. Jokio trynio ir valgio, kur tas trynis randasi — jokio. Taip, ir nė per plauką kitaip! Kiaušinių baltymus tegul naudoja, pupų-pupelių. Jokių vidaus organų, jokios raudonos mėsos, jokių dešrų, dešrelių. Vien tik augalinis aliejus naudotinas. Taip šis skrydis gydytų visus lietuvius. Tegul ir jis griežtai tokiu režimu prisilaiko.

6. Jaunas vedęs, kai sugrįš į namus tegul prisilaiko gydytojo nurodymų šeimyniniame gyvenime. Žinoma, jis nerūks ir nesivaigins.

7. Visi vaistai virš minėti

Atsakymas. Gydykis pas savo gydytoją. Čia tik bendri nurodymai galimi.

1. Vonioje-pirtyje, nešiltame vandenyje vandens srove valandomis gaivink kojas-podus. Po to gimnastikuok, masažuoties leiskis kojas, ypač pėdas, gana stipriai. Imk kasdien po vieną kapsulę cinko sulfato, pavalgius, 220 mg. Sklerozei gerėjant, gerės kojų stovis.

2. Turi alergiją; gal miegi ant pūkinės pagalvės? Visiškai pakeisk kambarį ypač miegamajame. Miegok ant plastikinių pagalvių. Šunų, kačių nelaikyk kambaryje. Minkštų kėdžių nenaudok. Dulkių nekėlk — valykis. Gerai darai nuo komplikacijos naudodamas peniciliną. Ornade kapsulės kas tuzinas valandų po vieną irgi gera priemonė kai užteina čiaudulys...

3. Vyk į universitetinę širdies ligų kliniką. Reikia kovoti su skleroze širdyje, kuri pasireikšti pradeda pulso nereguliarumu. Ta kova jau čia pakartotinai paminėta. Sėkmės, vėl parašyk.

KOJOS ŠALA, NOSIS VARVA, ŠIRDIS TRŪKČIOJA — KAS DARYTI?

Klausimas. Gerb. Dr. J. Adomavičius, mielai skaitau Jūsų „Kelias į sveikatą“ ir daug ko pasimokiau. Jūs esate vienintelis lietuvis daktaras, kuris mielai pasidalinate mediciniškais žiniomis su savo tautiečiais. Už tai esu Jums nuoširdžiai dėkingas. Turiu savotišką sveikatos problemą. Gal galėtumėte man padėti. Pirmą: man visą laiką šala kojų padai ir jaučiu savotišką šalčių peršimą. Pagal daktarų nuomonę, kraujas cirkuliacija gera. Kas tai

Laiškas

KLIŪTIS KURIOS NĖRA

Labai teisingai Juozas Vitėnas ragina šėvija stipriai paremti lietuvių krašte keliavimą reikalavimus bei prašymus („Draugas“, 1986.VIII.27 d.). Jų ir mūsų siekiai). Iš Lietuvos pranešama, kad „Lietuvos vyskupai prašė net du kartus jį (Vilnių) priskirti prie Lietuvos (bažnytinės) provincijos, bet Vatikanas iki šiol to nepadarė...“ (Teviškės Žiburiai, 1986.VIII.1 d.). Tad išėvija dabar turėtų paremti šį svarbų Lietuvos vyskupų prašymą.

Tačiau J. Vitėnas randa kliūtį. Jis aiškina, kad Vilniaus arkivyskupija negali būti priskirta Lietuvai be konkordato, kuriuo būtų nustatytos Lietuvos bažnytinės provincijos ribos ir jos santykiai su valstybe. Betgi 1972 m. Lenkijos ir Rytų Vokietijos vyskupijų

priklausomybė ir bažnytinės ribos buvo pertvarkytos be jokio konkordato su Lenkija ir su Vokietija. Lietuvos bažnytinė provincija buvo įsteigta 1926 m. popiežiaus Pijaus XI paskelbta apaštališkąja konstitucija „Lituanorum Gente be konkordato ar kokio kito susitarimo su Lietuvos vyriausybe. Amerikoje vyskupijos steigiamos ir jų ribos keičiamos be jokio konkordato. Tai ir Vilniaus bažnytinės priklausomybės pakeitimui konkordatas nėra būtina reikalingas.

Algimantas Gureckas

Atsakymas. Gerai, kad stengiatės atsiminti padėti. Tai tikro draugo elgesys — dabar vis rečiau ir rečiau pasitaikys mūsų tarpe. Visi kiti turėtume Tamstos pavyzdžiu pasekti — nuo dolerinių nuotaikų nusikratyti.

Nereikia padebesiais skraidyti: Amerikoje širdies persodinimas mažiausiai 120,000 dolerių. Jis retose ligoninėse

GORBAČIOVO REFORMOS

Nedėkingą palikimą iš savo pirmtakinių paveldėjo dabartinis Sovietų Sąjungos komunistų partijos ir visos imperijos galva Michailas Gorbaciovus. Štai kai kurie punktai: sutrikusi gamyba, pasėję imonių įrengimai, butų stoka, silpna užsienio prekyba, sutrikęs valdymo ir pačios partijos aparatas, didžiulė būtinųjų gėrybių stoka, nesibaigiančios eilės prie parduotuvių, išaugusi spekuliacija, daugelis kitų negerovių, o prie jų — duonos (maisto) stoka. Bet blogiausia — M. Gorbaciovus gavo per daug jau sugadintą sovietinį žmogų, nenorintį dirbti darbininką, nesirūpinantį valstybės gerove, linkusį vaikatauti ir per daug jau mėgstantį girtauti.

Popieriuje surašytas „palikimas“ išrodė labai gerai, grandioziški planai, projektai, aukšti gamybos kiekybės bei kokybės rodikliai ir kt. Bet kai naujasis diktatorius juos sulyginu su tikrove, rado daug „priešų“, netikrų realių ir procentinių skaičių. Popierinis palikimas.

Dar vieną didelę bėdą — nelaimę paveldėjo: Černobylio katastrofą. Ne jo laikais ta atominė jėgainė buvo statyta, planuota, ne jis buvo paskyres jos vadovu, technikais, ne jo žmonės valdė, bet kai susprogo — už nelemtas pasekmes turi atsakyti jis. Černobylis labai sumenkino Sovietų Sąjungos technikos „gerą vardą“ ne tik pačiame krašte, bet ir satelitinuose kraštuose ir kitur užsienyje. Blogiausia, kad nebuvo pasiruošta tokiems netikėtumams: nebuvė nei techninių, mediciniinių priemonių, specialistų, medžiagų, trūko ir išmanymo. Reikėjo šaukti „supuvusių kapitalistinių šalių“ (ypač Vokietijos) pagalbą. Trūko ir cemento platiems ir giliems įrengimams, radioaktyvius spindulius sklaidantiems, apmūrijimo darbams. Reikėjo jo dalį įsivežti iš Vengrijos, Čekoslovakijos, bet ypač daug Ukrainai turėjo padėti „broliška Lietuvos respublika“, kurios metinė labai gero cemento produkcija siekia (1974 m. duomenimis) 2,279,000 tonų. Beje, Akmenės cemento gamykloje nuolat dirba apie 2300 darbininkų.

Didžiausias blogybių šaltinis yra tas, kad sovietinė imperija pastatyta ant labai prastos, gyventojams prievarta primestos komunizmo sistemos. Gorbaciovos pirmtakūnai buvo tiek nūgyvenę kraštą, kad, jeigu dabar jo valdžią būtų paėmęs, sakykime, koks nors sumanus arkangelas, ir tas vargiai ką galėtų padaryti.

Bet Gorbaciovus ryžosi griebtis plačių reformų. Įsivertinęs valdžioje, politbuire ir periferijose pakeitęs daugybę valdininkų jam palankiais partiečiais, jaunesnio amžiaus žmonėmis, sušaukė XXVII komunistų partijos suvažiavimą, kuriame deklaravo „naujas dogmas“: didinti darbo žmonių ir pačios partijos narių aktyvumą, pakeikti gamybą, gaminti daugiau ir aukštesnės kokybės reikmenų, paspartinti ekonominį pakilimą, sumoderninti fabrikus, pastatyti daugiau gyvenamųjų namų ir t.t. Žemės ūkio srityje — padidinti derlių tiek, kad Sovietų žmonės galėtų išsimaistinti be užsienio pagalbos.

M. Gorbaciovus, pirmutinis iš Sovietų S-gos vadų, atkreipė dėmesį į alkoholizmą bei girtavimą, kuris buvo be galo išplitęs. Buvo geriamas net imonėse darbo metu, gatvėse, girtavo jaunuoliai bei maža-

mečiai, moterys. Dabar buvo suvaržytas alkoholio vartojimas, sumažinta jo gamyba, kainos pakeltos dvigubai, labai apribotas pardavimo laikas. Vokiečių spaudos žiniomis, valstybės išdas mokesčiais prarado apie 8 milijardus. Daugelis žmonių, ypač moterys, žlugęsi alkoholio suvaržymu, bet nesidžiaugę įprate gėrybių vyrai, partiečiais įskaitant. Girtavimas sumažėjo, bet ne tiek, kiek reikėjo. Susirinkę būreliais ir toliau gerdavo, dažniau atvejais „gedulo ženklai“ užrišę ant butelio viršaus juoda kaspinė. O gerdami, nepripažindami M. Gorbaciovos „priešakų“, dainuoja: „Vyrai gėrė, vyrai gėrė, / kol pasaulis apsisvers, / o jei žemė apsisvers, / ant griuvėsių vyrai gėrė!“ Taip, esą, dainuojama Lietuvoje. O ne kitaip ir kitose respublikose.

Sovietų žmonės liko abejingi M. Gorbaciovos reformoms ir XXVII komunistų partijos nutarimams. Kad taip yra iš tiesų, mums pavaizduoja įenas neseniai sukurtas, iš Sovietų per Varšuvą atkelia-vęs anekdotėlis. Štai jis.

Visi gyventojai skaito XXVII suvažiavimo nutarimus. Bet jais domisi ir skaito net žvėrys. Skauto liūtas ir meška, perskaitė, klausia vienas kitą nuomonės. Liūtas sako: „Aš manau, kad kas karaliavo, tas ir toliau karaliavo“. Meška: „Kas dėvėjo kalinius, tas ir po suvažiavimo juos dėvės“. Atbėga laputė. Ir ji domisi nutarimais. Duoda ir jai paskaityti, pareikšti nuomonę. Lapė: „Aš galvoju, kad kas ligi šiol valgė vištieną, tai ir toliau ją valgys“. (Beje, vištiena Sovietų S-goje laikoma „aukštos klasės“ asmenų valgiu). Palengva ateina karvutė. Ir ji paskaitė pasako savo nuomonę: „Kas buvo seniau melžiamas, tas ir toliau bus melžiamas“. Atsoliuoja kiškėlis, domisi nutarimais, o paskaitęs sako: „Kas ligi šiol valgė liesus kopūstus, tas ir toliau juos valgys“. Paskutinis į šią draugystę atsivėlikęs sulysusiais šonais arklys. Nutarimus perskaitęs sako: „Kas ligi šio, partijos raginamas ir jos botagu plakamas, traukė sunkų vežimą, turės jį ir toliau vilkti“.

Bet M. Gorbaciovus yra veiklus ir turi gerų norų. Jis lanko įvairias Sovietų vietas, kalbasi su imonių darbininkais, su „liaudimi“, stengiasi išklausti jų pageidavimus, nors įvykdytas nelengvas. Jis nori būti arčiau „liaudies“ ir jai padėti. Mitingų metu fabrikuose jam galima duoti klausimus, į kuriuos M. Gorbaciovus atsakinėja. Jis daro žygius susitaikyti su komunistine Kinija, o būdamas Vladivostoke, taigi netoli Kinijos, pasisakė domsis Kinijos reformomis, kur atsakoma nuo centrinio planavimo ir duodama daugiau laisvės patiemis imonių darbininkams bei jų taryboms.

Bet M. Gorbaciovus, vykdydamas reformas, susilaukia opozicijos iš pačios partijos, net politbuuro narių tarpo. Net sovietinėje spaudoje jo reformos yra, kad ir nežymiai, „uzkabnamos“. Vis dėlto jis nevengia daryti ir labai svarbių ėjimų: įsakė nutraukti Šiaurės ir Sibiro upių nuotėkio dalies perkėlimo ir šalies pietinius rajonus darbus. Jis ir toliau keičia valdininkus, kovoja su be galo išaugusia biurokratija, spekuliacija ir kitomis negerovėmis.

b. kv.

BENDRUOMENĖS RŪPESTIS RUDENS SULAUKUS

JURGIS JANUŠAITIS

Baigiasi gražioji vasara. Baigiasi ne tik asmeninės, bet ir organizacijų atostogos. Ruduo — naujų planų, sumanymų ir darbų metas.

Todėl nenuostabu, kad organizacijos, turintios didesnius užsimojimus ar suplanuotus ir atliktinus darbus, rudeniui atėjus, gyvena naujais rūpestiais. Norima suplanuoti darbus atlikti kuo geriausiai ir kad iš tų darbų būtų naudos lietuviškam gyvenimui.

Į tokių rūpesčių grandį jungiasi ir Lietuvos Bendruomenė. Lietuvių Bendruomenės veikla šakota, apimanti plačius mokslo, meno, kultūros ir net politikos barus. Tokiems užmojams atlikti reikia dviejų pagrindinių dalykų, sumanių, ryžtingų, pasiaukojusių žmonių ir pinigų. Pinigų, pinigų, pinigų! Dažniausia visi prašo. Visiems jų reikia. Tik gal vieniems juos suteikti sekasi lengviau, kitiems sunkiau. Lengviau tautietis aukoja organizacijai, kuri rūpinasi Lietuvos išvadavimu iš okupanto. Čia gal net daugiau veikia pats prestižas. Aš patriotas, aš remiu laisvinimo darbus. Ir tai žinuju, sveikintina ir tokiems aukotojams priklauso nuoširdi padėka.

Kiek sunkiau pinigines atidaro tokiems darbams, kurie yra labai svarbūs, būtini, tačiau jų per daug nepažįstame, mažiau populiarūs. Ir tokiems darbams lešos labai sunkiais keliais ateina, o svarbiausia jos menkutės, palyginus su kitiems tikslams suaukotomis sumomis.

Tas didysis Lietuvos Bendruomenės rūpestis ir yra lietuvinis švietimas, lietuvinis

mokyklos, pati lietuvinistika. Ar pagalvojame kada ramiai apie mūsų išsivystymą ateitį, apie jos tautinį gyvastingumą, jo išlikimą ar pratęsimą dar bent keletai dešimtmečių. Vargu sukame galvas tais reikalais. Auginame savus vaikus, leidome ir lietuvinistines mokyklas, numedavome centą kitą mokslapinių, nupirkdavome reikalingas knygas ir tiek.

Tuo tarpu tas mūsų tautos nepavargstantis švietėjas, lietuvinistines mokyklas mokytojas už juokingai, gal tik simbolinį atlyginimą rūpestingai kasdien arba šeštadieniais skubėjo į klase, nešdamas jaunutei lietuvių kartai meilę lietuviškam žodžiui, mokinukams diegė meilę Lietuvai. To pasiaukojusio mokytojo daugelis metų, užuot išsėjis po darbų, buvo atiduoti mūsų tautinio išlikimo ir jaunosios kartos ugdymo labui.

Rugėjis ir yra Lietuvos Bendruomenės didžiulį rūpestį — lietuvinistinio švietimo mėnuo. Ką gi per tą mėnesį galime nuveikti ir kodėl jis skirtas Lietuvos Bendruomenei?

Gavau labai įdomų, kupiną rūpesčių, liečiančių lietuvinistines mokyklas laišką iš JAV LB krašto valdybos vicepirmininko finansų reikalams Broniaus Juodelio. Darbštus, gyvenimą skyręs organizaciniam darbams ir LB švietesnei ateitai. Laiške kelia didelį susirūpinimą lietuvinistinių mokyklų išlaikymu.

Jo teigimu, lietuvinistinių mokyklų išlaikymo metinis biudžetas — ketvirtis milijono.

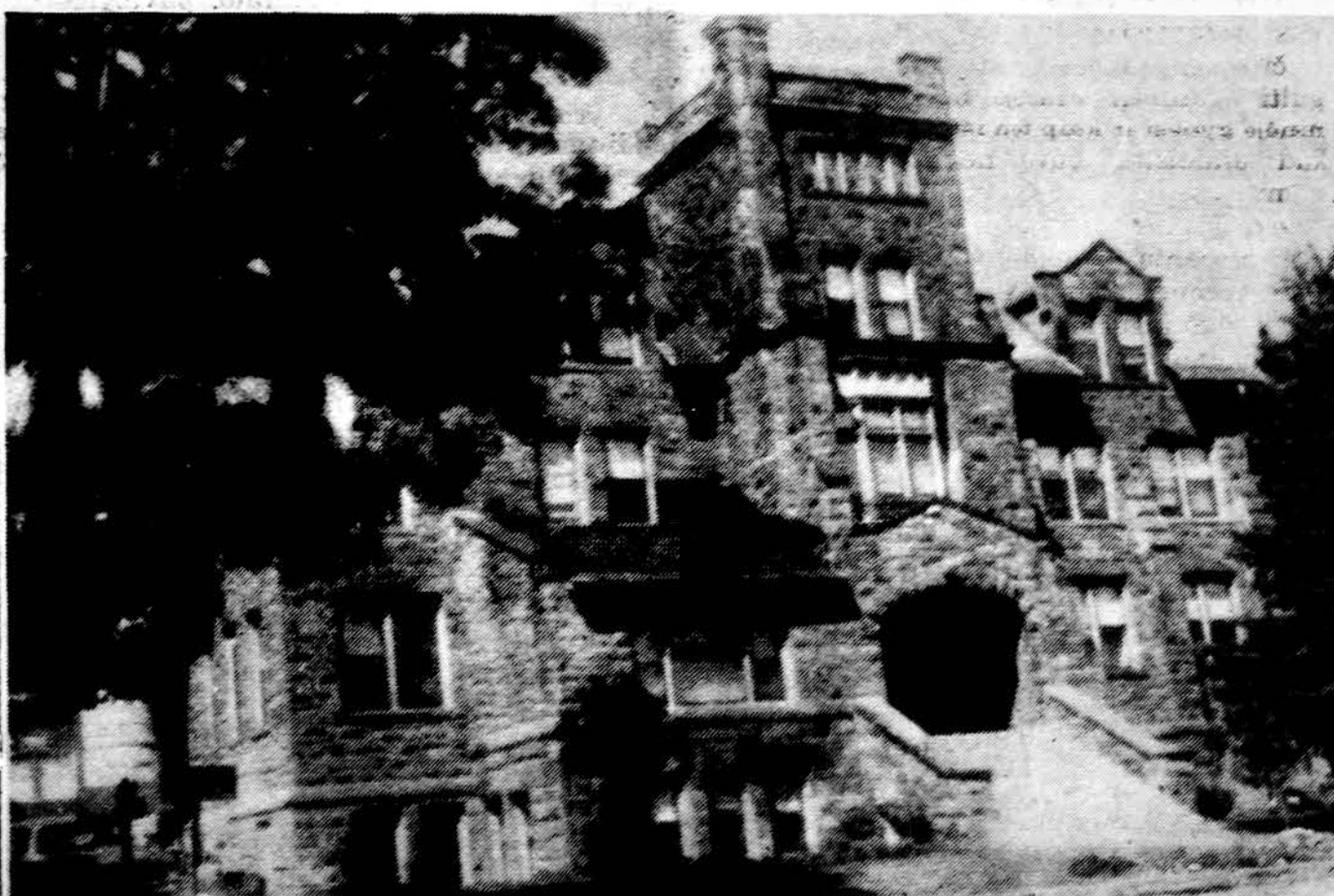
Čia pat jis nusiskundžia, kad rugsėjo mėn. ankstyvesniais metais skelbti vajai rugsėjo mėnesiais teduodavė nepilnus penkis tūkstančius dolerių. Su dėkingumu mini Lietuvos fondą, kuris kasmet švietimui skiria stambias sumas, tačiau tiesiogiai lietuvinistinėm mokyklom tenka apie 30,000 dol., o kitos sumos eina stipendijom, Lietuvinistikos katedrai ir kt.

Lietuvių fondo parama mūsų švietimui vis tik akivaizdi, ji labai branginama ir Lietuvos fondui turime už tai būti labai dėkingi.

Tad iš kur kiti pinigai? Visa kita lietuvinistinių mokyklų išlaikymo našta neša daugiausia tėvai, leidžia į mokyklas savo vaikus.

Ir šia padėtį vertindamas Bronius Juodelis reiskia didelį susirūpinimą ir drauge išreiskia didelį prašymą ir plačiai liaučių visuomenei bei lietuviškoms, dažnai gana turtingoms organizacijoms. Mūsų tautinis išlikimas priklauso nuo mūsų visu pastangu. Ir lietuvinistinių mokyklų išlaikymu turime rūpintis visi.

Ar apskuntų asmeninį biudžetą, sakysim, keletos dolerių auka? Nemanau. Bet čia turime minty visuotinę lietuvinistikos visuomenės ir organizacijų tulką — aukokime visi, kad ir po našlės skatika. Tada LB našta žymiai lengvėtų, o mes tuo pačiu jaustumės dalyvaujant taip pat lietuvinistikos išsivystymui išlikime bei jaunųjų kartų išugdymė būsime ir esamiems darbams atlikti. Pagerbkime tautos švietėjus — mokytojus, jiems geriau

Suomių kolegijos pirmasis pastatas Michigano valstybėje

Nostr. G. Kriaučiūnienės

SU PALAPINE Į KALEVALĄ

GRAŽINA KRIAUČIŪNIENĖ

Laimėi sutikome keturių asmenų šeimą grįžtant. Papasakojo, kad prie didžiausios pušies neįmanoma prieiti, nes prieš tai esantis upelis labai patvines, tiltelis po vandeniu. Jie iš paskutiniųjų bandė. Tai liudijo jų dumblini ir šlapi rūbai, o viena batus rankoje nešėsi. Dar kiek paklampoję pasukome atgal ir mudu. Šį kartą pasivaikščiėjimas nebuvo labai nuotaikingas, tad nedelsdami grįžome į Copper Harbor šviežios ir rūkytos žuvies nusipirkti, nuotaikai pragiedrinti.

„Terventuloa!“

Pavakare palapines statėmės ant Superior ežero kranto, McLain valstybinėse parke. Šis parkas gražus ir švariausias, kur bet kada mums teko apsigauti. Numatydami, kad festivalio programa daug gali suvažiuoti stovyklauti, vietas užsirezervavom iš anksto. Parkas tik 12 mylių nuo Hancock miesto, kuriame yra vienintelė suomių kolegija pasaulyje (žinoma, neskaitant Suomijos). Ten šią vasarą vyks keturių dienų suomių festivalis, kurio tema „didžioji Kalevala“.

Primas suomių festivalis Amerikoje įvyko prieš trejus metus Minnesotos valstijoje, jame dalyvaujant šešiasdešimt penkiems asmenims. Po metų antras festivalis Fitchburg, Mass., sutraukė jau tris šimtus

dalyvių. Dar po metų Hancock mieste susirinko apie penki tūkstančiai.

Atvykome ir mes pirmiausia į registracijos raštine anksčiau užsakytų bilietausių pasiimti. Čia sužinojome, kad atidarymo ceremonijų vieta pakeista. Festivalio rengėjai nebuvo numatę tokio gausaus dalyvių skaičiaus, tai paskutinę minutę dalį ceremonijų turėjo perkelti į miesto sporto areną. Patikrinę žemėlapi, nuskubėjome. Salė pilna žmonių, vos gavom vietos atsistėti. Po pusvalandžio oficialus atidarymas.

Maršui grojant, su vėliavom įžygiavo įvairių miestų suomių grupių atstovai ir tautinių šokių grupės. Sugiedoti Suomijos ir JAV himnai. Sukalbėta malda. Pristatyti garbės svečiai, kurie trumpai pasveikino susirinkusius. Jų tarpe buvo ir Michigano valstijos gubernatoriaus James Blanchard, kuris savo sveikinime pabrėžė didžiulį suomių imigrantų įnašą šios valstijos pramonei bei kultūrai. Paminėjo ir Kalevalos įnašą pasaulinei literatūrai. Pvz. poetas J. W. Longfellow rašė poemą „Hiawatha“ ir „Evangeline“ įkvėptas šio suomių epo.

Pagrindinė kalbėtoja dr. Marsha Pentė pasidžiaugė gausiu dalyvių skaičiumi, prisiminė dienas, kada buvo „gėda“ prisipažinti esant suomių, paminėjo pirmuosius imigrantus, kurie sunkiai dirbo vario kasyklose. Žodžiu, atidarymo ceremonijos bei sveikinimai ir kalbos maža kuo skyrėsi nuo panašių lietuviškų saskrydžių, tik tautybė kitokia. Paminėtinai tik vienas skirtumas. Beveik po kiekvienos kalbos, choras padainuodavo porą dainų arba tautinių šokių grupės pašokdavo. Toks pajavairinimas tampa išlaikė klausytojų dėmesį ir kalbos nenusižudo.

Kai kurie tautiniai šokiai panašūs į lietuviškus, tik kiek lėtesni, mažiau sudėtingi. Poros dainų melo-

LIETUVIŲ KALBOS KURSAI DAINAVOJE

Jau antri metai mokyti. Studijų savaitės metu vyksta taip pat ir liet. kalbos kursai. Kas juose mokosi? Kas juos organizuoja? Kas moko? Iš kur sužino besimokantieji, kad tokie kursai yra? Kaip į juos užsiregistruoti? Kodėl jie tiki patrauklus, darosi populiarūs? Štai atsakymai į šie klausimus.

Kursuose mokosi daugiausia trečios kartos Amerikos lietuviai, mišrių šeimų jaunimas, Amerikos lietuviai, kurie gyvena vietovėse atskirti nuo lietuvių ir neturėjo progos išmokti ir kalbėti lietuviškai. Pagaliau vyresnieji ir pensininkai, kurie planuoja važiuoti į Lietuvą ar kurie jau buvo ten ir pamatė, kaip ten reikalinga lietuvių kalba. Jei mišri šeima, pvz. žmona lietuviė, mokosi ir jos vyras. (Šiais metais mokėsi vienas suomiis Kangeris ir mišrios kilmės amerikietis skotas Long. Abu jie buvo puikūs studentai). Mokosi ir seneliai, kurie labai nori, kad jų vaikaičiai atvyktų į Dainavą prie lietuvių. Jie jau buvo juos ir atsivežė.

Ypačingai malonu turėti jaunosius studentus, kurie, pradėję mokytis, iš karto pamilsta lietuvių kalbą, pamato, kad smagu ją mokytis ir jie tvirtai ryžtasi lietuvių kalbą išmokti gerai, gramatiškai. Tokių šiais metais buvo 9. Štai jų pavardės: Mary Loehman, Joan Nunnerly, J. Petraitienė, Kristina Kuncevičius, Gailutė Gumauskaitė, M. Jonaitytė (neblogai kalbanti lietuviškai), L. Vaidilienė (tobulinosi liet. k.), kun. P. Stravinskas ir R. Waleyko. Šie žmonės žada kalbėti tikrai gerai lietuviškai ir tikiu, kad jie kalbės.

Kursus organizuoja švietimo tarybai pritariant B. Krokys. Moko taip pat Bronius Krokys. Šiais metais atėjo į pagalbą pakviestas mokytojas Vytautas Jonaitis iš Grand Rapids.

atlyginkime, jiems nuoširdžiau padėkokime, jų darbus įvertinkime, progomis viešai pagerbkime.

Štai ir yra LB rugsėjo mėn. ryškinami rūpesčiai. Dažnai pabarame LB už neatliktus darbus, tačiau taip retai ja teprisimename savo auka. O be pinigų vežimas neriedas. Tad rugsėjo mėnesį visi, suglaudę gretas, skubekime su auka, didesne ar mažesne, sustiprinti lietuvinistinių mokyklų išlaikymą ir tas darbus bent ne vien LB, bet mūsų visų bendras rūpestis.

Sužino apie kursus angliškai lietuvių spaudoje „Bridges“, „Vyty“, „Observer“. Visi studentai atvyksta savo iniciatyva, neragunami.

Užsiregistruoti į kursus reikia ankstyvą pavasarį, sekant aukščiau išvardintą spaudą. Joje būna skelbimai, informacija, adresas ir telefono numeris. Daugiausia šios vasaros studentai užsiregistruo tik paskambinę telefonu. Tik reikia paskambinti pakankamai anksti.

Kursus patrauklius daro daug kas. Bet pagrindiniai šie dalykai.

Dainavos aplinka, stovyklaujantieji mokytojai ir jų pedagogiška laikysena ir, nors mokomasi kalbėti, gramatikos labai daug (trumpas laikas), bet medžiaga patiekama tokiu metodu, kad nėra sunku, o yra įdomu. Įdomu, pvz. viena taisyklė, kad būdvardžių galūnė liet. k. skirtinga vyriškai giminei, moteriškai giminei, vienaškaitai ir daugiskaitai. Pvz. jaunas, jauna, jauni, jaunos.

Dainavos aplinka ir stovyklaujantieji mokytojai malonūs ir visada pasiruošę padėti studentams. Mokomasi lietuvių k. rytais dainuojant chore. Chorvedys V. Ralys. Ir daug mokomasi, kad ir mokantis tautinius šokius. Mokytoja J. Matulaitienė, mokydama šokių, kalba tik lietuviškai, suprask, kaip būtam Lietuvoje. Mokomasi pamaldų metu, Mišios, pamokslas. Neveltui viena iš studentų rašydama įspūdžius apie Dainavą, išsireiškė: „Atvažiavus į Dainavą radau kampą Lietuvos“.

Stovykloje liet. k. studentai praktiškai mokosi beveik visą laiką. Pietų pertraukos metu, Spyglio paplūdimyje. Kadangi yra užduota dalykų, kuriuos būtina reikia išmokti iki kitos pamokos, tai studentai, vaikščiodami Dainavos keleliais, mokosi. Jie dažnai paklausia mokytojų esančių artumoje, ar jie gerai išitaria žodžius. Gerai moką liet. k. pataria ir vaikai, kurių ten šiais metais buvo nemaža. Ypač puikiai reikšėsi šiais metais Udrių jaunimas.

Atsiveikinant lietuvių kalbą besimokantieji atliko montažą „Lietuva mano protėvių žemė“, kurį paruošė kursų vadovas. Tai Lietuvos netolima praeitis pagal Maironio poeziją. Įdėta ir B. Brazdžio poezijos gabaliukų. Lietuvių kalbos studentų pasirodymą publika nuoširdžiai įvertino karštais plojimais.

BK

Gala Kalevala

Alan Dundes yra pasakęs: „Tautosaka yra pamatinis būdas visuomenei save surasti ir suprasti“. Tad lengva suprasti, kodėl Kalevala turėjo tokią didelę įtaką suomių tautai. Šis eiluotas veikalas, tiksliau sakant, tautinis epas, apimantis laikotarpį nuo žemės atsiradimo iki krikščionybės laikų, „sulipintas“ iš daugelio senų padavimų, legendų, burtų bei dainų. Jo autorius Elias Lönnrot, neturtingų tėvų sūnus, nuo mažens pasižymėjo savo godumu knygojoms. Sakoma, penkerių metų būdamas, jau moko skaityti, o šešerių — atmintinai mokėjo visą katekizmą. Tai atkreipė dėmesį vietinio kunigo, kuris jį skatino toliau mokytis.

Pradžioje jam mokykloje buvo sunku, nes nemokėjo švediška, tačiau greit išmoko ir įvairių stipendijų dėka baigė mokslus. Atrodo, tautosaka jį visą laiką domino, nes filosofijos magistro tampa pasirinko suomių mitologiją, o baigęs mediciną, doktorato tezeje aprašė suomių magiška mediciną. Šešias vasaras, kiek galėdamas rasti laiko nuo gydytojo pareigų, keliadavo po įvairius Suomijos kaimus, rinkdamas liaudies dainas, burtus-kerus, vestuvių papročius, tautosaką. Dalį surinktų dainų atspausdino 1829 m., 1830 m. ir 1831 m., bet nesisekė parduoti. (Bus daugiau)

Pastabos ir nuomonės

RIMTAS KLAUSIMAS

Aurelija Balašaitienė

"Draugo" rugpjūčio 19 dienos laidoje Petras Šilas klausia, kodėl Amerikoje gyvenančių pavergtų tautų mažumas nerodo savo jėgos. Panagrinėjus statistikas ir stebėjus Laisvės Statulos jubilėjų sukeltą nuotaiką, į garbingą vietą iškeliant kadaise su panika traktuotą mažumą, toks klausimas yra vertas rimto dėmesio. Praktika rodo, kad politikoje į mažumų interesus, ypač pavergtųjų tautų grupes, yra ne tik nekreipiamas dėmesys, bet jų interesai yra sąmoningai ignoruojami, kas yra ryškiai nepaprastai didelę galią turinčioje spaudoje, televizijoje ir radijuje. Jei pavyzdžiui imsime mūsų pačių lietuvišką visuomenę Amerikos žemyn, kaltės dalį turime pasiminti patys. Mūsų veiksniai nenaudoja demokratiškame krašte pripažintų metodų, bet vis dar vadovaujasi stovyklinio gyvenimo principais. Pavienių asmenų delegacijos, kalbančios pareigūnams nežinomų grupių vardu, dažnai prisistatantys su skirtingais pavadinimais ir "mandatais", niekam nedaro jokio įspūdiu, žemesnės ar vidurinės instancijos pareigūnas (aukšti pareigūnai tokiais reikalais nesileidžia trukdomi) gautus memorandumus nukiša į stalčių, o įvairių veiksmų pirmininkų titulais pristatytieji delegatai gali mintyse sukelti, jei ne juoką, tai bent chaosą. Gali atrodyti, kad yra atstovaujama kelioms lietuvių tautoms ar mažumoms, ne vienai. Propagandos ir iniciatyvos plotmėje lenktyniaujama dėl "balso", pirmavimui ir kitų antraeilių reikalų, Lietuvos bylos klausimą nustumiant į antrą vietą, nors visą veiklą finansuojančiai visuomenei nėra svarbu, kas daro, bet ką daro.

Sukelti susidomėjimą, padaryti judėjimą, kurio rezultatai yra matomi ir jaučiami. Los Angeles mieste veikianti Baltų lyga, kun. Pūgevičiaus Informacijos centras, Rasos Razgaitienės kovinga veikla OSI įstaigos veiklos užkulisių ir neteisingumo atskleidime yra sunkaus, išvermingo darbo įrodymai. Jei lietuviai, pamiršę tarpusavio rietenas ir lankymųsi lenktynes, paieškotų vienybės su estais ir latviais, sudarydami vieną stiprią koaliciją, sutelkdami lėšas, pasisamdytų "lobby" specialistą, kuris žino kaip prieti, kad pabaltiečių bylai būtų teikiamas dėmesys, ir mes galėtume pasididžiuoti rezultatais. Tokiam tikslui negalima dalintis balsais, kaip išvykusių į Vieną organizavime jau reikalaujama, kad atstovautų net dvi organizacijos, bet reikia sudaryti bendrą komisiją, iš jos išsirinkti pirmininką ir rotacijos būdu kas kadencijai turėti savo "balsą". Lankymams, memorandumų rašymui ir kitiems neefektingiems veiklos būdams išleidžiamos didelės sumos pinigų. Jei tie pinigai būtų centralizuoti panaudojami, aukos būtų didesnės, rezultatai konkretesni, o specialistų žinionių pavidu mūsų bylą, nereikėtų kovoti dėl "atstovavimo". Jei prie pabaltiečių būtų prijungti kovingi ukrainiečiai ir lenkai, Amerikos mažumų jėga būtų iš tikro jaučiamą. Žinoma, kad čia yra kai kurios ne taip gausios mažumos, turinčios nepaprastai stiprų balsą tiek viduje, tiek užsienio politikoje vien todėl, kad jos savo interesams ginti panaudoja efektingiausius demokratijoje pripažintus metodus. Visų pirma yra svarbu pabrėžti, kad Pabaltijo bylos reikalui kalba ne mažumų "atstovai", bet mokėsi mokantys balsuotojai. Stebėkime, kaip tarpininkiais metais sunku į mūsų minėjimus pasikviesti kuri nors įtakingesnė politika. Bet rinkiminiais metais

Chicago aukštesniosios lit. mokyklos trisdešimt penktosios laidos abiturientai, vadovaujant dir. Juozui Masilionii ir auklėtoji Rimui Černiui, eina į T. Jėzuitų koplyčią padėkoti Dievui už visus mokslo metus ir pagerbti žuvusiųjų už Lietuvos laisvę. Naujieji mokslo metai prasideda šį seštadienį, rugsėjo 6 d. 9 v.r. Jaunimo centre. Nuotr. V. Jautoko

AMERIKIETIŠKA IR LIT. MOKYKLA Mokytojų studijų savaitė (7)

JUOZAS MASILIONIS

Šeštadienis, rugpjūčio 23 d., kelia džiaugsmą ir liūdesį: džiaugsmą, nes jau paskutinė darbo diena; liūdesį, kad tai paskutinė pilna gražioje Dainavoje diena. O darbo dar daug, dar priešpiečių liko išklausti trys paskaitos.

Dienos pirmininke pakviečiama Janina Mozoliauskienė, Lemonto lit. mokyklos mokytoja. Pirmąją paskaitą „Senovinis judesys, gamta, žaidimas ir šokis“ skaitė Jadvyga Matulaitienė iš New Yorko, tautinių šokių mokytoja ir choreografė. Savo paskaitoje ji panagrinėjo judesio vystymąsi nuo primityvaus žmogaus judesio egzistencijai palaikyti iki religinių, apeiginių bei tradicinių papročių ir kūrybiškai išvystytų lietuvių tautos žaidimų ir šokių. Plačiau apžvelgė rašytojus, kurių raštuose yra kokie nors lietuvių žaidimai ar šokiai, jų tarpe Praetorių, K. Donelaičių, Kašarauskų, Daukantų, Juškų, Valančių ir kitus.

Antrąją paskaitą „Mokytojų patyrimas dirbant amerikietiškoje ir lietuviškoje mokykloje“ skaitė Vytautas Jonaitis iš Grand Rapids, turįs patyrimo abiejose mokyklose. Amerikiečiai neturi federalinės valdžios nustatytos švietimo sistemos. Valstijos nustato gaires, jos samdo mokytojus. Lietuviškos gimnazijos negalima lyginti su amerikietiška HS: ji yra plati, viską apimanti. Čia remiamasi vad. progresyvia Dewey sistema, pagal kurią vaikas turi būti laisvas, turi jūdėti, neapkrauti jo knygomis. Mokytojas tik prižiūri, padeda. Daugelyje valstijų HS nereikalauja svietimos kalbos, vieneri metai matematikos, vieneri gamtos. Mokinyms pats pasirenka daugiau kaip pusę dėstomų dalykų, žinoma, renkasi lengvesnius. Pabrėžiama eksperimentacija: aparatai, vaizdinės priemonės. Deja, mokslo lygis krenta, ir daugelis galvoja, kad amerikietiška mokykla reikia reformų: padidinti matematikos ir gamtos mokslų pamokų skaičių, duoti namų darbus. Iš amerikiečių galime pasimokyti, kad be drausmės ir disciplinos nieko geresnio nepasieksi. Todėl daugelis labiau vertina privatinės mokyklos, kur daugiau laikomasi tradicinės sistemos ir reikalaujama drausmės. Baigdamas prelegentas patarė per daug nesizavėti amerikietiška sistema, o laikytis savosios tradicinės, nes ja dar pasiekiami gerų rezultatų.

Nors abu prelegentai sakė, kad jiems užteks po pusvalandį kalbėti, bet neužteko, todėl, taupant laiką, diskusijų nebuvo, nors V. Jonaitis paskaitai išryškinti jos būtinai reikalingos. Prelegentas paprašytas šią temą plačiau išvystyti, pažadant šiam reikalui daugiau laiko. Paskutinę šios savaitės paskaitą „Kalbos etiketas“ skaitė Stefanija Stasiene Clevelando Šv. Kazimiero lit. mokyklos direktorė. Kiti tuoj kalbės, kodėl ši paskaita padaryta paskutinę, nustumta? Apsiraminkite, niekas čia neužgautas. Buvo paskaitininku, kurį norėjo pirmiau savo paskaitą atskaityti ir važiuoti namo, tai jiems tai ir leista. O St. Stasiene jokių sąlygų nestatė, ji išbuvo studijų savaitėje visą laiką. Prelegentė, trumpai peržvelgusi kalbos vystymąsi ir reikšmę žmonių bendravimui, perėjo į žodžio ne tik reikšmę, bet ir toną. Vieni žodžiai nemalonūs, dėl savo reikšmės, kiti ir dėl savo tono. Iškyla kalbos etiketo klausimas. Svarbu ne tik kas sakoma, bet ir kaip sakoma. Prelegentė davė daug konkrečių pavyzdžių, kaip išlaikyti kalbos etiketą pasisveikinant, atsisveikinant, dėkojant, atsiprašant, kalbant telefonu. Vaikai kalbos etiketo turi būti mokomi nuo pat kūdikystės: turi girdėti prašymus, atsiprašymus, dėkojimus. Pietų pertraukos metu trumpai, bet smarkokai palijo. Popietis laisvas, vėl saulė šviečia. 5:30 šv. Mišios, kurias atnaušauja kun. P. Stravinskis trimis kalbomis: anliška, lietuviška ir lotyniška. Po jų uždaromas posėdis, kurį praveda stud. savaitės vadovas. Į garbės prezidiumą pavieniems švietimo tarybos pirm. dr. Jonas Račkauskas ir stud. savaitės pareigūnai: kapelionas kun. J. Duoba, lietuviškai besimokančiųjų vadovas Br. Krokys, ūkio vad. V. Brizgys, sveikatos globėja K. Vaičiūnienė, kulinarijos kursų vadovė St. Stasiene, laikr. red. L. Eimantas, sporto vad. Br. Keturakis, vaikų darželio ved. R. Juškienė, taut. šokių mokyt. J. Matulaitienė ir dainavimo mokyt. V. Ralys. Švietimo tarybos pirm. dr. J. Račkauskui trumpu žodžiu pasveikinus stud. savaitės dalyvius, ilgesnė kalbą pasakė stud. savaitės vadovas J. Masilionis. Jis papasakojo, kaip organizavo stovyklos pareigūnus ir kvietė paskaitininkus, dėkojo visiems už darbą. Daug nepatogumų vadovybei sudarė tie, kurie moka mokėstį čekiais. Visi

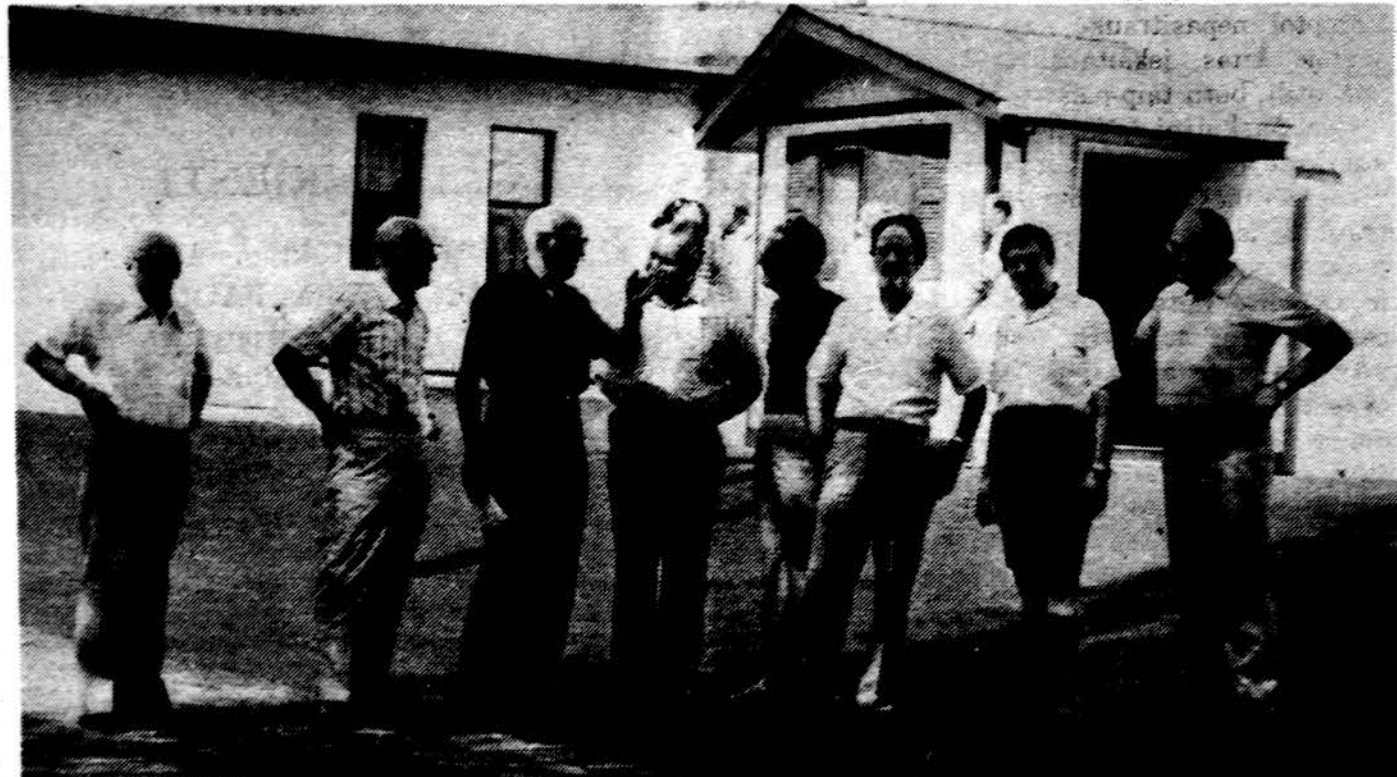
pinigai praleidžiami čia pat, apmokant už maistą, o kas nori priimti čekius iš įvairių vietų ir nežinomų žmonių. Ateityje tai turėtų atminti visi dalyviai.

Posėdis baigtas tautos himnu. Po posėdžio red. L. Eimantas dalyvius apdovanojo laikrašteliu „Dvidešimtmečio keliai“, kurį mašinėlė labai stropiai perrašė čekigaitė Irena Smieliauskienė, taut. šokių mokytoja.

Vakare atsisveikinimo vakaras ir vaišės, o sekandienio rytą po Mišių ir pusryčių pasidarė jau „persona non grata“ ir Dainavos vadovybei, kuri prašo išsiskraustyti iš kambarių, palikti juos švartus ir t.t. Ir paliekame, ir skirstomės vėl į savąsias gyvenvietes, į savąsias mokyklas. Dabar laukiami tautinių šokių mokytojai, kurie visą savaitę ruošis būsimajai tautinių šokių šventei.

„Draugo“ rugpjūčio 19 dienos laidoje Petras Šilas klausia, kodėl Amerikoje gyvenančių pavergtų tautų mažumas nerodo savo jėgos. Panagrinėjus statistikas ir stebėjus Laisvės Statulos jubilėjų sukeltą nuotaiką, į garbingą vietą iškeliant kadaise su panika traktuotą mažumą, toks klausimas yra vertas rimto dėmesio. Praktika rodo, kad politikoje į mažumų interesus, ypač pavergtųjų tautų grupes, yra ne tik nekreipiamas dėmesys, bet jų interesai yra sąmoningai ignoruojami, kas yra ryškiai nepaprastai didelę galią turinčioje spaudoje, televizijoje ir radijuje. Jei pavyzdžiui imsime mūsų pačių lietuvišką visuomenę Amerikos žemyn, kaltės dalį turime pasiminti patys. Mūsų veiksniai nenaudoja demokratiškame krašte pripažintų metodų, bet vis dar vadovaujasi stovyklinio gyvenimo principais. Pavienių asmenų delegacijos, kalbančios pareigūnams nežinomų grupių vardu, dažnai prisistatantys su skirtingais pavadinimais ir "mandatais", niekam nedaro jokio įspūdiu, žemesnės ar vidurinės instancijos pareigūnas (aukšti pareigūnai tokiais reikalais nesileidžia trukdomi) gautus memorandumus nukiša į stalčių, o įvairių veiksmų pirmininkų titulais pristatytieji delegatai gali mintyse sukelti, jei ne juoką, tai bent chaosą. Gali atrodyti, kad yra atstovaujama kelioms lietuvių tautoms ar mažumoms, ne vienai. Propagandos ir iniciatyvos plotmėje lenktyniaujama dėl "balso", pirmavimui ir kitų antraeilių reikalų, Lietuvos bylos klausimą nustumiant į antrą vietą, nors visą veiklą finansuojančiai visuomenei nėra svarbu, kas daro, bet ką daro.

Turime priaugusią, išsimokslinusia jaunąją kartą, kuri yra atmetusi mūsų veiklos pasenusius metodus ir jau įrodė savo sugebėjimą išeiti į viešumą,

Lietuvių Fronto bičiulių stovykloje Dainavoje. Iš kairės: G. Bučmys, inž. P. Narutis, kun. V. Dabušis, inž. A. Gečys, dr. A. Razma, dr. J. Pikūnas, dr. P. Kisielius ir inž. J. Ardyš. Nuotr. Vyt. Maželio

Mūsų kolonijos Hartford, Ct.

MŪSŲ MIRUSIEJI

Paskutinių kelių mėnesių laikotarpįje Hartfordo lietuvių koloniją aplankė nelaukta mirtis. Ligos išvarginta, kukli Žemaitijos dukra Julija Kirkutienė baigė šios žemės kelionę. Tuojau pas ją nukeliavo Stasė Babaliauskienė iš Manchester ir Pranė Liudžiūnienė iš New Britain. Visos trys kolonijai buvo žinomos ir mielos. Mirtis palietė ir du senosios kartos veikėjus — Andrių Pateką, 96 metų, ir Matą Vengrauską, 93 metų. Juodu daug pasidarbavo lietuvių parapijos gyvenime. Buvęs Marijampolės Rygiškių Jono gimnazijos mokytojas Jonas Bernotas mirė sulaukęs 91 metų. Jis buvo veiklus lietuvių kolonijos gyvenime ir nuolatinis „Dar-

bie atbėga tekini. O mes esame pakankamai naivūs, kad, paploję ir skaniai pavaišinę, apdovanojome kokių propagandinių leidinių, galime iš jų tikėtis, kad jie bus mums "palankūs". Tačiau ar kada nors girdėjome iš bent vieno rinkiminio kandidato išipareigojimą, ypač, jei dar pasi-taiko televizijos kameros, ginti Lietuvos bylą Senate ar Atstovų rūmuose, mainais iš lietuvių balsus. Visi jie skelbia, kad "Lietuva vieną dieną bus laisva". Mes plojame, net atsistojame, o jie skuba į priešrinkiminės kampanijos priėmimus, mintyse prisimindami naują kalbą... Pvergtųjų tautų mažumas Amerikoje gali turėti jėgą, bet nemoka ją naudoti. Būtų didelė nauda, jei ta kryptimi lietuvių parodytų savo iniciatyvą, tik, žinoma, savitarpįje susitarę dėl "atstovavimo" ir iš anksto pasi-dalinę garbe. Kartojū, pavergtų tautų pastangomis ir lešomis isteigtas "lobby" Washingtono duotyko mums ne mažiau jėgos ir naudos, kaip lenkų "Solidar-nosc", Ispanų kilmės sąjunga ar žydų "Anti-Defamation League". Užtenka eikvoti ener-giją savo prestižo palaikymui mūsų visuomenės viduje. Ją reikia nukreipti į vieningą kelio kryptį, tą vienybę plečiant už mūsų visuomenės ribų, jungiant rankas su kitų pavergtų tautų mažumomis. Tada ir patys būsimė dideli.

Sekame Lino Kojelio problema, ji neteisingai priskiriant "suterštos" mažumos grupei. Kas jo reikalą gins? Mūsų "atstovai"? Jei turėtume dabar Washingtono savo "lobby", toks tauraus Amerikos piliečio užgavimas ir jo adresu daromos insinucijos būtų netoleruojamos. Dabar jis gimasi pats vienas. Šitame reikale jau nei vienas mūsų veiksmų atstovas nieko nepadarys. O kas mus suorganizuos, kad į mus būtų kreipiamas dėmesys kaip į Amerikos piliečius, reikalaujančius ginti neteisingai žemin-amias asmens teises, gint skriaudžiamą ir užgauliojamą asmenį? Nejaugi ir tas nemalonus incidentas mūsų nepažadins?

CLASSIFIED GUIDE

NUOMOJAMA — FOR RENT

67-tos ir Whipple apyl. išnuo-mojami naujai dekoruoti apšildomi butai po 3½ ir 4 kamb., po 1 mie-gamą. \$295 ir \$315 | mėnesį. Pen-sininkams nuolaida. Skambint 779-6193.

Išnuom. vienam asmeniui apsta-tytas butelis su atskiru įėjimu. Garažas — jei pageidaujama. 7150 S. Sacramento. Tel. RE 7-9303

HELP WANTED

WAITRESSES WANTED Daina Restaurant 2656 West 71st. St. 434-9666 — Ask for Irene

Tulpės Restoranui reikalingos PADAVĖJOS Skambint tarp 11 v.r. ir 7:30 v.v. 925-1123

MISCELLANEOUS

10% — 20% — 30% pigiau mokėsit už apdraudą- nuo ugnies ir automobilio pas mus.

FRANK ZAPOLIS 3208½ West 95th Street Tel. — GA 4-8654

MASTER PLUMBING

Licensed, Bonded, Insured Nauji darbai ir pataisymai. Virtuvės ir vonios kabinetai. Keramikos plytelės. Karšto vandens tankai. Flood control. Užsikimšę vamzdžiai išvalomi elektra. Palikite pavarde ir telefoną lietuviškai. SERAPINAS — Tel. 636-2960

A VILIMAS MOVING

Tel. 376-1882 ar 376-5996

REAL ESTATE

MLA KOMPIUTERIŲ

pagalba galite nusipirkti ar parduoti namą mieste ir priemiesčiuose. Sąžiningai patarnaus

J. BACEVIČIUS BELL-BACE REALTORS 6529 S. KEDZIE 778-2233

PRIME REAL ESTATE

14300 S. Bell Rd. 460-0880 Lockport, Ill. Galim JUMS patarnauti šiuose rajonuose:

Palos Heights, Palos Park, Palos Hills, Orland Park, Lemont, Homer Township, Old Oak Estates ir Big Run Acres. JUMS patarnaus šie patyrę profesionalai: Algis Lieponis Linas Gylis Rūta Sušinskienė G. Petras Lieponis

PRIME REAL ESTATE savininkai, lietuviai, JUMS vis parūpins geriausias sąlygas!!!

PRIME REAL ESTATE • Sklypai • Gyvenamieji namai • Verslui pastatai

RE/MAX GREIT PARDUODA

RIMAS L. STANKUS 361-5950 636-6169

Norintieji PIRKTI ar PARDUOTI NAMUS per šią įstaigą, prašome paminti, kad esate arba norite būti Rimas Stankaus klientais. Nuosa-vybės įkainavimas nemokamas.

AUSTIN HOME IMPROVEMENT CO.

Single and flat roof specialists. Aluminum siding, soffit, fascia and gutters. Thermal replacement windows. Room additions and basement remodeling. Kitchen and bathroom remodeling. Custom carpentry and masonry service. Concrete and tuck-pointing. Drywall and painting. COMPARE OUR PRICES AND SAVE 637-5955

NAUJA KNYGA — LIETUVOS GINKLUOTOSIOS PAJĖGOS 1918-1940

Pirmajam Pasauliniam karui baigiantis Lietuvai nepriklausomybę iškovojo ir iki Antrojo Pasaulinio karo ją saugojo kariuomenė ir Šaulių sąjunga. Keli šimtai tūkstančių vyrų perėjo per kariuomenės eiles, ten jie gavo stiprų paruošimą. Negailėtin-gas laikas dilo užsilikusias žinias, raštai išmėtyti po periodinius leidinius. Džiaugiamės, kad radosi asmenų, kurie visa ryžosi surinkti į vieną knygą, susisteminti ir parengti spaudai. Yra būtina visa tai išaugoti ateities kartoms.

Spaustuveje jau baigiama ruošti stambi knygą, kurią sudarys apie 900-1000 puslapių informacija apie visų ginklų rūšių dalinius, istoriją, kariuomenės organizaciją, centines įstaigas bei tarnybas, mokymo įstaigas, ginklavimą, aprūpinimą ir t.t. Knygą parashė Vytenis Statkus, padedamas gausių bendradarbių, jos leidimu rūpinasi lietuviškos skaitybės institucija Vydūno Jaunimo fondas. Leidimas pareikalaus nemažai lėšų, apie \$20,000.00. Autorius atsisakė honoraro.

Kviečiame besidomintius tapti knygos leidimo dalininkais. Įamžinkime savo artimuosius, brangius šeimos narius, kurių vardai ir pavardės bus įrašyti leidžiamojoje knygoje:

aukoją \$1,000.00 ar daugiau, bus skelbiami knygos mecenatais aukoją \$500.00 ar daugiau, bus skelbiami knygos rėmėjais aukoją \$100.00 ar daugiau, bus skelbiami garbės prenumeratoriiais

Prašome pasinaudoti žemiau spausdinama atkarpa. Jūsų atsiliepimo lauksime iki š.m. spalio mėn. 1 dienos.

GYDŪNO JAUNIMO FONDAS

Atkripti

Čekius malonėkite rašyti VYDUNAS YOUTH FUND, Inc., vardu ir siųskite: VYDŪNAS YOUTH FUND, Inc. c/o Jūratė Variakojienė 3715 W. 68th Street Chicago, IL 60629

Siunčiu auką V. Statkaus knygai LIETUVOS GINKLUOTOSIOS PAJĖGOS leisti

\$ ..... Minėtą auką skiriu ..... laipsnis vardas, pavardė pareigos ar dalinis atminti ir pagerbti. Prašau jo pavardę įrašyti leidžiamojoje knygoje. Vardas, pavardė Adresas

Ig. S-tis

VISUOMENININKAS PETRAS JANUŠKA

Mirė 1986 metų liepos 28 Wind-
soro ligoninėje, širdies priepuolio
išiktas. Nors paskutinius keletą
metų negalavo, mirtis buvo staigi
ir netikėta, nes sunkiai tesirgo
tik keletą dienų.

Su Petru atsiseikinti liepos 31
j Anderson'o laidojimo namus
Windsore susirinko daugiau kaip
šimtas draugų bei gerbėjų. Tai
beveik visi šios mažos lietuviškos
salelės tautiečiai ir didelis būrys
detroitiškių, ypač Šv. Antano
parapijos narių. Rožinį sukalbėjo
Šv. Antano par. pijos klebonas,
kun. Alfonsas Babonas. Trumpai
kalbėjo programą tvarkęs Myko-
las Kiršys, LZS Detroito skyr. ir
Šv. Antano parap. choro vardu
atsiseikino Stasys Slizys, SLA
352 kp. — Antanas Norus, St.
Butkaus šaulių kuopos — Eduar-
das Milkus. Petro karštą supo ne

tik šeimos narių bei artimų
draugų gelės, bet ir Windsoro
miesto mero bei įvairių
departamentų pareigūnų. Rug-
pjūčio 1 ryte, po maldu koplyčioje
nulydėtas į St. Gabriel's katalikų
bažnyčia. Gedulo Misias aukojo
kun. James Cheseley ir kun. A.
Babonas. Tą pačią dieną išlydėtas
į Mississauga, Ont., į lietuvių Šv.
Jono kapines. Ir ten dalyvaujant
nemažam būriui velionio gerbėjų,
apeigas bei maldas prie kapo
duobės atliko kun. Jonas
Staškus. Atsiseikinimo kalbas
pasakė velionio bendradarbiai
KLB Krašto taryboje bei
Kanosos Lietuvių fonde Haris
Lapas ir Leonas Girinis-Nor-
vais. Sugiedota „Marija, Ma-
rija“ giesmė ir Tautos himnas. Iš
detroitiečių tarpo, nepagalėjęs
laiko į amžinojo poilsio vietą
Petra palydėjo Leonas Petronis.

Petras Januška gimė 1916 m.
balandžio 16 Janonių km.,
Kurklių vl., Ukmergės apskrityje,
ūkininkų šeimoje, kurioje šalia jo
augo dar penki broliai ir viena
sesutė (dabar Chicago gyvenan-
ti Marija Krauchonienė, buv.
gen. konsulės pavaduotoja).
Baigęs Kurklių pr. mokyklą ir
žemės ūkio m-lą Vepriuose, toliau
mokslinisi Kaune. Rašančiam
nežinoma, kurioj gjoj, ar ekster-
nu baigęs vid. mokslo, studijavo
ekonomiką ir buhalteriją. La-
biausia mėgo matematiką.
Kaune buhalteriu dirbo įvairiose
įstaigose, o prieš pat karą buvo

pramonės ir prekybos įstaigos
vyr. buhalteriu. Nuo 1942 m.
balandžio 15 paskirtas rajoniniu
Ukmergės aps. Lietūkio in-
struktoriumi-revizorium. Po
karo, Vokietijoje, su šeima gyven-
damas įvairiose anglų zonos
stovyklose, daugiausia dirbo
UNRRA raštinėse. Atvykęs į
Kanadą ir 1950 m. apsigyvenęs
Windsore, po 18 metų darbo Ge-
neral Motors fabrikuose, įsigijo
Cadillac motelį, kurį su šeima
labai sėkmingai vedė iki svei-
kata emė šlubuoti ir turėjo pasi-
traukti poilsiu.

Šeima sukūrė Kaune. Jo ir
Birutės Kuzminskaitės mote-
rystę Iglulos bažnyčioje palaimino
kan. Sabaliauskas — Žalia Rūta.
Išaugino ir išmokslo sūnų
Arūną bei dukteris Rūną ir
Birutę.

Labiausia savo gyvenimą velio-
nis Petras įprasmino visuome-
nine veikla, kuriai, kol sveikata
leido, jis skyrė gal nemažiau
laiko, kaip duoną pelnančiam
darbui. Prieš 30, 20, iš dalies ir
prieš 10 metų jo buvo pilna visur,
kur tik galėjo per dieną ar kelias
valandas automobiliu nusikasti.
Ir tai abiejose Detroito upės,
Kanadą nuo JAV skirancios,
pusėse. Visų pirma, Kanados
lietuviai, darbo sutartis miškuose
bei kasyklose atlikę ir vienu ar
kitu tikslu į Windsorą atkėlę,
Petru padedant čia susirasdavo
darbus automobiliu pramonėje.
KLB organizuojantis, Petras tam-
pa vienu iš Windsoro apylinkės
steigėjų, o paskui eilę metų jos
pirmininku ar v-bos nariu. Neturiu
duomenų, kada Petras
pirmąjį kartą išrinktas į KLB
Krašto tarybą, bet suradau
leidinį su KLB II, Kr. tarybos, II
sesijos dalyviais Toronto 1955
metais, kur Petras jau yra pilna-
teisiu tarybos nariu. Žinau, kad
jis dalyvavo ne vienoje taryboje.

Vartau Kanados LF mėraštį,
išleista 1982 m., dvidešimtmčio
proga. Surandau, kad Petras
Januška, kartu su Stepu
Jakubičiu ir Vincu Ignaičiu
sudarė KLF organizacinį k-tą.
Tarp leidinio įstojimo eile sura-
šytų 963 KLF narių, prie Petro
pavardės — 25-tas numeris. Tame
leidinyje, kaip KLF tarybos narys,
jis linksnuojamas ir nuotraukose
rodomas keletą kartų. Našlės

pasakojimu, KLF tarybos įvai-
riose pareigose jis išbuvo apie 22
metus.

Kalbant apie „šią Detroito upės
pusę“ (JAV), Petro veikla visada
atsispindės SLA istorijoje.
Windsore SLA kuopos nesant,
nuo pat 1950 metų jis su šeima
įsirašė į Detroito SLA 352 kuopą,
vieną didžiausių Amerikoj.
Daugelį metų jis buvo šios kuopos
v-bos nariu ir, jei neklystu, keletą
metų pirmininku. Tik ką Wind-
sore atsiradęs, jis suorganizavo
Vasario 16-sios gimnazijai remti
būrėlį Nr. 141, kuris Vokietijoje
visada mokslino vieną mokinį.
Kai Windsoro lietuviai (tokia
maža jų saujelė!) 1956 m. išdriso
surengti IV Kanados Lietuvių
dienas, rengimo k-tė Petras
pasimė labai svarbias išdininimo
pareigas. Iš dalies ir dėl tuomet
stiprios Detroito lietuvių
paramos, Dienos praėjo labai sėk-
mingai. Būdamas ir rašto
žmogus, Petras rašinėdavo ir abu
Kanosos lietuvių savaitraščius ir
beveik į visus JAV lietuvių laik-
raščius. Daugelį metų priklausė
LZS Detroito skyriui. Eilę metų
dalyvavo DLOC'o veikloje, Stasio
Butkaus šaulių kuopoje, Da-
riaus-Gireno klube, ALB Radijo
klube. Buvo Tautos fondo igalio-
tinis Windsoro apylinkėje.

Susipažinau su Petru labai se-
niai, turbūt prieš kokius 35-rius
metus. Buvo progų jį stebėti ir
vaišių metu jo namuose, ir
visuomeniniuose pobūviuose,
posėdžiuose, susirinkimuose. Del
jo takto, švelnumo, džentelmeni-
kumo visada ir visur būdavo
labai jauku netoli jo būti. Užtat
ir kaip draugas, ir kaip visuome-
nininkas visus į save patrauk-
davo, ką užsibrėžęs beveik visa-
da laimėdavo. Gal nereiktų nė to
„beveik“, jeigu ne vienas jo di-
desnis pralaimėjimas. Mat, kan-
didatavo jis į SLA Pildomąją tary-
bą, sekretoriaus pareigoms, 1968
metais ir... pralaimėjo. Stengėsi.
Skeidė demokratinuose rinkim-
uose reikalingą savireklamą. Jį
pažįstantieji matė patį tinkam-
iausią kandidatą. Deja, „visa
Amerika“ jo tiek nepažino.
Laimėjo tie, kurių rėmėjai nežino
skrupulų... Pralaimėjęs Petras
sutiko ramiai ir iš SLA veiklos
anaipol nepasitraukė, nors jo
vietoje kitas, įskaitant ir čia
rašantįjį, būtų taip padarę.

Nors paskutinį dešimtmetį dėl
susilpnėjusios sveikatos iš
visuomeninės veiklos buvo pasi-
traukęs, iš lietuviško gyvenimo
niekada nebuvo dingęs. Windsoro
ir Detroito lietuviai jo visada
pasigės. Ypač pasigės Šv. Antano
parapijos nariai, nes visada,
beveik iki paskutinių gyvenimo
dienų jis jiems kiekvieną sekma-
dienį atveždavo pačią balsingiausią
bažnytinio choro narę, savąją
Birutę.

Išėkis ramybėje, bičiuli
Petrai...
Alfonsas Nakas

Niekas negali pasakyti, kad jo
uždirbamuose piniguose tėra jo
vieno darbas. Ne — yra juose
tūkstančio žmonių drebančių,
sukietėjusių rankų, prakaito, pa-
stangų, vargo, todėl, eikvodami
juos vien savo pačių reikalams,
vistiek pjaunam, kur nesėjome.
M. Pečkauskaitė

A.†A. Dr. STASĖ TAUČIENĖ SARMAVIČIUTĖ

Gimė Lietuvoje 1914 m. rugpjūčio 14 diena.
Gyveno Waukegone ir Vernon Hills, Illinois.
Mirė 1986 m. rugsėjo 8 dieną, sulaukusi 72 m. amžiaus.
Pasiliko dideliame nuliūdime dukte Ina ir žentas Frederick
Koziol, brolis ir 3 seserys, pussešerės, pusbroliai, Šlyterių, Taučiū
ir Koziol šeimos.

Priklausė Lietuvos Dukterų draugijai.
Kūnas pašarvotas Petrosius koplyčioje, 315—10th Street,
North Chicago, Illinois. Lankymo valandos antradienį nuo 4 iki
8 val. vak.

Laidotuvės įvyks trečiadienį, rugsėjo 10 d. Iš koplyčios 9:30
val. ryto bus atlydėta į Šv. Baltramiejaus parapijos bažnyčia,
kurioje įvyks gedulingos pamaldos už velionės sielą. Po pamal-
dų bus nulydėta į Ascension kapines.

Nuoširdžiai kviečiame visus gimines, draugus ir pažįstamus
dalyvauti šiose laidotuvėse.

Vi...oje gelių prašoma aukoti Lietuvos Dukterų draugijai.

Nuliūdę: Dukte ir žentas.

Laid. direkt. Edvardas Petrosius. Tel. 473-3966.

A.†A. VIKTORIJA MELINIENĖ

JASIŪNAITĖ

Gyveno Chicago, Illinois, Brighton Parko apyl.
Mirė rugsėjo 6 d., 1986 m., 4:25 val. ryto, sulaukus 91
m. amžiaus.

Gimė Lietuvoje, Biržų apskrityje. Amerikoje išgyveno
36 m.

Pasiliko dideliame nuliūdime sūnus Anicetas su šeima
Lietuvoje, ir kiti giminės, draugai ir pažįstami Amerikoje
ir Lietuvoje.

Kūnas pašarvotas Gaidas-Daimid koplyčioje, 4330 S.
California Avenue.

Laidotuvės įvyks šiandien, rugsėjo 9 d. Iš koplyčios 9
val. ryto bus atlydėta į Šv. M. Marijos Nekalto Prasidėjimo
parapijos bažnyčia, kurioje įvyks gedulingos pamaldos už
velionės sielą. Po pamaldų bus nulydėta į Šv. Kazimiero
lietuvių kapines.

Nuoširdžiai kviečiame visus: gimines, draugus ir pažįsta-
mus dalyvauti šiose laidotuvėse.

Laid. direkt. D. Gaidas ir G. Daimid. Tel. 523-0440.

Mylimai mamytei

A.†A. MARIJAI RIMKIENEI

mirus, jos sūnui RAIMUNDUI, dukroms DANAI,
BIRUTEI, ZITAI, NIJOLEI, žentams PAULIUI ir
VYTAUTUI, anūkams ir jų šeimoms bei proanūkams
reiškiame gilią užuojautą ir kartu liūdime.

Nijolė ir Vidmantas Raišiai
Irena ir Gedis Morkūnai
Alisa ir Vytautas Lapatinskai

Seattle

A.†A. MARIJAI RIMKIENEI

mirus, nuoširdžiai užjaučiame sūnų RAIMUNDA,
dukras DANĄ, BIRUTĘ, ZITĄ, NIJOLĘ, žentus
PAULIŲ ir VYTAUTA, anūkus su šeimom bei
proanūkus.

Seattle Lietuvos Dukters

RAIMUNDUI RIMKUI, Cicero Lietuvių Bendruo-
menės pirmininkui, ir valdybos narei DANAI PAREI-
GIENEI, ju

MAMYTEI mirus,

reiškiame gilią užuojautą ir kartu liūdime.

Cicero Lietuvių Bendruomenės
Valdyba

Mirus

A.†A. MARIJAI RIMKIENEI,

jos sūnui, dukroms, žentams, vaikaičiams, provai-
kaičiams ir visiems giminėms gilią užuojautą reiškia
ir kartu liūdi

Jonas Adomaitis

A.†A. BERNICE GULBIN

Gyveno Chicago, Illinois, Marquette Parko apyl.
Mirė 1986 m. rugsėjo 7 dieną, sulaukusi 73 m. amžiaus.
Gimė Chicago, Illinois.
Pasiliko dideliame nuliūdime pussešerės ir pusbroliai
Amerikoje.

Kūnas pašarvotas Petkaus Marquette koplyčioje, 2533
West 71 Street.

Laidotuvės įvyks antradienį, rugsėjo 9 d. Iš koplyčios
10:30 val. ryto bus atlydėta į Šv. M. Marijos Gimimo
bažnyčia. Po pamaldų bus nulydėta į Šv. Kazimiero
lietuvių kapines.

Nuoširdžiai kviečiame visus: gimines, draugus ir
pažįstamus dalyvauti šiose laidotuvėse.

Nuliūdę: Giminės.

Laid. direkt. Donald A. Petkus. Tel. 476-2345.

Mylimai sesutei

A.†A. TEKLEI

Lenkijoje mirus, LIUCIJĄ MALDŪNIENĘ ir arti-
muosius nuoširdžiai užjaučiame.

Paramos Savininkai
ir Tarnautojai

Mirus

A.†A. MARIJAI RIMKIENEI,

jos sūnui, dukroms, žentams, vaikaičiams,
provaikaičiams ir visiems giminėms gilia užuojautą
reiškia ir kartu liūdi

Jonas Adomaitis

GAIDAS—DAIMID

E U D E I K I S

TRYS MODERNIŠKOS KOPLYČIOS
PATARNAUJA IR CHICAGOS PRIEMIESČIUOSE

4330-34 S. California Avenue
Telefonai — 523-0440 ir 523-9852

4605-07 South Hermitage Avenue
Telefonas — 927-1741-1

4348 S. California Avenue
Telefonas — 523-0440

P E T K U S

MARQUETTE FUNERAL HOME
TĖVAS IR SŪNUS

2533 West 71 St., Chicago
Telefonas — 476-2345

1410 So. 50th Av., Cicero
Telefonas — 863-2108

STEPONAS C. LACK ir SŪNŪS
LACKAWICZ

LAI DOTUVIŲ DIREKTORIAI

2424 West 69th Street — Tel. RE 7-1213
11028 Southwest Hwy., Palos Hills, Illinois
Tel. — 974-4410

V A S A I T I S — B U T K U S

LAI DOTUVIŲ DIREKTORIAI

1446 South 50th Avenue

Cicero, Illinois

Telefonas — 652-1003

KIEK ŽMONIŲ MIRS LIETUVOJE?

Dr. John W. Gofman, pri-
klausas Commission for Nuc-
lear Responsibility, Inc. orga-
nizacijai, rašo knygą apie
Cernobylyje įvykusį atominio
reaktoriaus sprogimą.

Andriui Blakiui, dir-
bančiam Jungtiniame Ameri-
kos Baltų komitete Washing-
tone, jis rašo:

„Aš baigiu ruošti knygą
apie Cernobyli. Tikiuosi, kad
pasirodys šių metų žiemą.
Knygoje pateiksiu tikrą Cerno-
bylio sprogimo istoriją ir
masiškas pastangas Sovietų
Sąjungoje ir už jos ribų užmas-
kuoti tikrąją tiesą. Aš spė-
čiau, kad šia knyga susi-
domės Amerikos baltai“.

Šiuo metu jis baigia rašyti
mažesnę studiją, kuri
pasirodys rugsėjo 9 d. Jis
netikės, kad radioaktyvus
debesis ejęs taip aukštai virš
Pabaltijo valstybių, kad tik
labai nežymiai palietęs žemę.
Jis sako, kad Balstogėje buvu-
sios stiprios radioaktyvumo
dozės, o Balstogė artį Lietu-
vos.

Rusai ilgą laiką visai
nekelbė duomenų iš Pabal-
tijo kraštų. Tik vėliau pasi-
rodė „labai nepakankama“
informacija iš Rygos. Priū-
damas pačias minimalias
Pabaltijo kraštus galėjusias
palieti dozes, dr. Gofman
daro prielaidą, kad ateityje iš
7,658,000 gyventojų pikty-
binu vėžiu galėsia pasigirti
10,100 žmonių ir tiek pat leng-

vesne vėžio forma. Leuke-
mijos aukų galėsia būti 415.
Savo knygoje dr. Gofman
padarysias tikalesnius apskai-
čiavimus.

Ne tik komunizmu, bet ir
radioaktyviomis medžiagomis
Kremlius nuodija pavergtas ir
laisvasias tautas Europoje.
Bet vieną dieną įkūnytoji niek-
šybė turės prieiti liepto galą.
Dr. John W. Gofman pasie-
kiamas tokiu adresu: P.O. Box
11207, San Francisco, CA
94101.

EDVARDA ŠULAITI, jo šeima ir gimines, liūdin-
čius dėl motinos

A.†A. ONOS ŠULAITIENĖS mirties,

užjaučia

Vytauto Bikulčiaus šeima

Sunnyvale, California

A.†A.

BALIUI SAULIUI mirus,

žmoną MARIJĄ ir sūnus, mūsų mielus draugus ALGI
ir GINTĄ su šeimomis nuoširdžiai užjaučiame ir kar-
tu liūdime.

Rūta ir Rimas Mulokai
su šeima

APLINK MUS

x **Grazina Liautaud** iš Cary, Illinois, per „Draugo“ renginių komisijos pirm. M. Remienę, buvo pakviesta dalyvauti „Draugo“ metiniame bankete, rugsėjo 28 d. Martiniuke pokylių salėje. G. Liautaud negalėdama dalyvauti, atsiuntė 500 dol. auką išlaidoms padengti. Nuosirdus ir didelis aciū mūsų mielai rėmėjai, nes ji ne kartą „Draugą“ yra parėmusi didesnėmis aukomis, ypač naujų spaus-tuvės mašinų įsigijimo proga. Malonu pažymėti, kad ji yra didelė rėmėja Lietuvių fondo, lietuvių kultūros ir visuomeninės veiklos.

x **Juozas Brazaičio Raštų VI tomas** jau išėjo ir išsiuntinamas nuolatiniams prenumeratoriams. Tai stambi 578 puslapių knyga kietais viršeliais ir dailiu Ados Sutkuvienės piestu aplanku. Rinkiny perspausdinta 1964 metais pasirodžiusi knyga „Vienų vieni“, kurios laida seniai išsibaigusi, o jos aktualumas nepasenęs. Įdėta dar 12 rezistencija ir okupacijos liečiančių straipsnių. Knygą išleido Laisvės fondas lietuviškai kultūrai ugdyti; redagavo Alina Skrupskelienė ir Česlovas Grincevičius. Su šiuo šeštuoju tomu Brazaičio raštų leidimas baigtas. Knyga gaunama ir Drauge.

x **Liūda Rugienienė**, žinoma Detroito L.B. ir skautų veikėja, višėdama Chicagoje, aplankė ir Draugo redakciją, papasakojo apie detroitieškių lietuvišką veiklą, pasirodžiusi didžiajam krikščionybės minėjimui ir numatomą kitais metais kelionę į Romą. Rugienienė, kaip žinome, neseniai išleido religinių eilėraščių rinkinį „Pasikalbėkim, Dieve“.

x **Lituanistinės katedros rėmimo komitetas**, vadovaujamas dr. P. Kisieliu, spalio 4 d. Jaunimo centre rengia vajuos užbaigimo pobūvį banketą. Banketo metu universiteto atstovams bus įteiktas šių metų įmokėjimų čekis. Mažojije salėje, prieš banketą, bus susipažinimas-atsigavimas. Banketo metu trumpa akademinė dalis, vašis ir šokiai. Paaukoje katedrai 100 dolerių gauna vieną bilietą nemokamai.

x **Jaunimo centras** pradėjo rudens sezoną. Ir vėl plačiai atsidarė Jaunimo centro durys visokeriopai lietuviškai veiklai. Lituanistinių mokyklų vadovybės apsi-džiaugę radusios svarias klasių patalpas. Lankytojai taip pat galėjo pastebėti naujai išasfaltuotą ir linijomis pagražintą automobilių pastatymo vietą. Visus tuos darbus Jaunimo centras galėjo atlikti aukotojų ir rėmėjų dėka.

x **Lietuvių Bendruomenės Cicero apylinkės Tautos šventės** minėjimas įvyks rugsėjo 14 dieną Šv. Antano parapijos salėj tuoj po lietuviškos sumos. Gausiai dalyvaukime pasiklausyti įdomios inžinieriaus Broniaus Nainio paskaitos. Meninę programą atliks muzikė Asta Šepetytė fleitos instrumentu.

ARAS
Dengiamie ir taisome visu rusiu
STOGUS
Su aukstu patyrimu, esome
apdrausti. Pats prižiuriu darba
ARYVDAS KELELA
737-1717
arba tarp 10 v. r. 8 v. a.
Tel. 431-9635

x **Lietuvių fronto bičiulių konferencija** vyks Chicagoje, 1986 rugsėjo 26-28 dienomis. Joje bus svarstomi aktualūs visuomeniniai ir politiniai klausimai. Svarstybose dalyvaus Vliko, Alto, Liet. Bendruomenės ir Laisvės komiteto vadovaujantys asmenys.

x **„Patterns and Perspectives“ paroda**, kurioje dalyvauja lietuvių dailininkės N. Baniėnė, A.V. Eivaitė, D. Kizlauskienė, J. Marks ir A. Sutkuvienė, vyksta Ukrainian Institute of Modern Art, 2320 W. Chicago Ave., Chicago, IL. Muziejiaus valandos: antradieniai - sekmadieniai nuo 12-4 val. p.p. Paroda tęsis iki spalio 18 d.

x **Margutis kviečia** atsilankyti į Ciurlonio ansamblio koncertą, kuris bus rugsėjo 20 d. šeštadienį, 7 val. vak. Jaunimo centre. Po koncerto bus vašis - vakariėnė. Jaunimo centro kavinėje. Koncerto bilietai gaunami Margučio raštinėje ir Vaznelių parduotuvėje. Vietos į rengiamą vakariėnę rezervuojamas Margučio raštinėje.

x **Lietuvių fondas Vasario 16** gimnazijai lankantiems užjūrio moksleiviams išlaikyti paskyrė 9,500 dol. stipendijų. Jas gauna trys argentiniečiai - A. Gaidimauskaitė, C.E. Janulionytė ir A.A. Katinas, venecuelietis S. Rosales-Statkus ir trys čekagietės, Done-laičio mokyklos abiturientės - M. Rudaitytė, A. Tijnėlytė, ir V. Vėžytė. Stipendijoms gauti prašymai kasmet paduodami iki balandžio 15 d.

x **Stanley Balzekas** savo laiške, kurį „Chicago Tribune“ išspausdino rugsėjo 8 d., siūlo, kad centrinė Chicgos biblioteka būtų steigama Navy Pier patalpose, kur galės išsiplėsti platus kultūrinis veikimas.

x **Kun. dr. Viktoras Skilandžiūnas**, Ottawa, Ontario, Kanada, mūsų garbės prenumeratorius, su prenumeratorių prašymu mokesčiu atsiuntė visą šimtą „Draugo“ stiprinimui. Kun. V. Skilandžiūnui ir toliau laikome garbės sąrašą, o už mielą paramą tariame nuosirdų aciū.

x **Julius Sirka**, Chicago, Ill., Kristijono Donelaičio aukštesniosios ir žemesniosios lituanistinės mokyklos ilgametis direktorius, „Draugo“ rėmėjas, grąžino laimėjimų šakneles su 20 dol. auka. Nuosirdus aciū.

x **Jadvyga L. Kanapė**, Coral Springs, Fla., mūsų nuosirdi rėmėja, pratęsdama „Draugo“ prenumeratą, atsiuntė visą šimtą dol. paramai. J. Kanapė įrašome į garbės prenumeratorių sąrašą, o už mielą auką tariame nuosirdų ir didelį aciū.

x **Lietuvių fondas** skelbia, kad pasiekus 5 milijonus dol. kapitalą, bus išleistas papildytas naujais nariais, nuotraukomis ir padidintomis aukomis L.F. leidinys. Jau dabar laukiama nuotraukos ir aukos. Nariai, ar nauji nariai atsiuntę 100 dol. auką rugsėjo ar spalio mėn., gaus vieną bilietą į šio rudens vajuos užbaigtųjų banketą, kuris bus spalio 25 d. J. Centre. Įnašus siųsti ir informaciją gauti galima L. Fondo raštinėje - 3001 W. 59th St., Chicago, Ill. 60629.

x **Reikalingas kasininkas** (teller) dirbti pilną laiką. Turi mokėti naudoti rašomąją mašinėlę. Nebūtinai kasininko patyrimas. Skambinti Mutual Federal Savings - tel. 847-7747.

Plungė. Buv. M. Oginskio rūmuose dabar įsikūręs statybos technikumai.

x **Dr. A. Beleckas**, Evergreen Park, Ill., Rosalia Petronienė, So. Boston, Mass., dr. V. Ratas, Madison, Wisc., Nijolė Puškoriū, Windsor, Ohio, B. Racevičius, St. Catharine, Kanada, T. Tarulis, M. ir L. Griauzdės, Chicago, Ill., Donatas Kisielius, Upper Derby, Pa., Valė Snilis, Brockton, Mass., Pranė Ažuolas, Woodhaven, N.Y., Gražutė ir Aloyzas Sirutis, Santa Monica, Cal., R. Valaitis, Oakland, Cal., grąžindami laimėjimų šakneles, kiekvienas paaukojo po 10 dol. dienraščio paramai. Labai aciū.

x **Jadvyga Čiarniauskas**, Duluth, Minnesota, Dalia ir Rimvydas Jakai, Norristown, Pa., mūsų rėmėjai, grąžino laimėjimų šakneles su 25 dol. auka. Labai dėkojame.

x **Petras ir Ona Abromaičiai**, Lemont, Ill., Kazys Sragauskas, Detroit, Mich., grąžino laimėjimų šakneles ir kiekvienas pridėjo po 20 dol. auką. Nuosirdus aciū.

x **Dr. Elena Repšienė**, Chicago, Ill., grįžo iš Pietų Amerikos, Venezuelos, kur aplankė ir praleido visą mėnesį atostogaudama savo brolio dr. Jono Hermanavičiaus šeimoje. Užsukusi į „Draugą“, apmokojo už prenumeratą, pasirinko įvairių leidinių už didesnę sumą, o už laimėjimų šakneles įteikė 10 dol. auką. Labai aciū. Dr. E. Repšienė, yra „Draugo“ rėmėja, dalyvaus ir metiniame bankete rugsėjo 28 d. Martiniuke, Evergreen Park, Illinois.

x **Liet. Mot. Fed. Chicago klubo narių** susirinkimas bus rugsėjo 14 d., sekmadienį, 12 val. Seklyčioje, 2711 West 71st. St. Narės maloniai kviečiamos dalyvauti. Atskiri pakvietimai nebus siuntinėjami.

x **Frank Zopolis**, State Farm Fire & Casualty Co., agentas, 3208 W. 95th St., Evergreen Park, Ill., per „Draugo“ adm. kun. P. Cibulskį, MIC, paėmė visą 10 asmenų stalą į „Draugo“ metinį banketą, kuris bus rugsėjo 28 d., Martiniuke pokylių salėje. F. Zopolis daugelį metų buvo aktyvus su lietuvių tautiniais šokiais, juos populiariau svetimauciu tarpe o ypatinai gausiai kurįsėje kalėdinių šiaudinukų kūryboje. Su žmona Helen, kuri taip pat yra veikli Pensilvanijoje gimusi lietuvaitė, yra parašė ir išleidę leidinį Lithuanian Christmas Tree Ornaments, kurią galima gauti ir „Drauge“. F. Zopolis skelbiasi kiekvieną dieną „Draugo“ skelbimų skyriuje ir lietuviams maloniai patarnauja.

CHICAGOJ IR APYLINKĖSE

POBŪVIS UŽ MIESTO

Chicago Alta atlieka daug naudingų kultūrinių ir politinių darbų. Kiekvienais metais surengia iškilmingą Vasario 16 d. minėjimą. Nepamiršta liūdnujų birželio tremimų paminėti. Aktyviai dalyvauja Pavergtų tautų demonstracijose. Visi tie minėjimai ir demonstracijos pareikalauja daug išlaidų. Tiesa, Vasario 16 d. proga gauna auką. Bet dabartinė Altos vadovybė yra nusprendusi skirtas aukas Lietuvos laisvinimo reikalams atiduoti Altos centrui, o bėgamųjų reikalų išlaidas padengti iš kitų šaltinių. Šiais metais energingasis Altos pirmininkas V. Šoliūnas sumanė padaryti gražų Altos rėmėjų pobūvį gamtoje. Judrusis Altos tarybos narys J. Bagdžius surado labai gražią Aniceto ir Aldonos Grinių sodybą. Sodybos savininkai sutiko ir leido be jokio atlyginimo jos kiemu ir sodu pasinaudoti. Grinių sodyba šiam reikalui visais požūriais labai tiko.

Čia ilgakasių gluosnių pavėsyje, skarotų akacijų globoje ir vešliųjų eglių užuovėjoje pobūvio dalyviai turėjo malonią galimybę pasidžiaugti besibaigiančios vasaros malonumais. Visų pobūvio dalyvių veiduose buvo galima pastebėti malonią nuotaiką ir be kasdieninių rūpesčių gerą savijautą. Prie šitokios sekma-dieninės šventės rugpjūčio 31 d. svečių džiaugsmo ir draugiško pabendravimo daug prisidėjo Chicago's Altos pirmininkas V. Šoliūnas ir nepavargstantis tos iškylos organizatorius J. Bagdžius. Bet jų darbas ir triušas tik mažą dalį sudarė šventės pasisekimo gerai nuotakai sukelti.

Stebint iš šalies didžiausią pasisekimo nuotaiką ir gerą užpū sukėlė Chicago's Altos tarybos darbdžiosios šeiminių ir jų bičiulės. O jų buvo nepilnas tuzinas. Atvežtą D. Kurauskienės skaniai pagamintą maistą su maloniomis šypsenom pavyzdinai dalino A. Katelienė, M. Marcinkienė, V. Lenkevičienė ir T. Kuzienė. Dovanų šaltinio bilietėlius sumaniai ir mandagiai platino J. Linkuvienė, Kremerienė ir Mickienė.

Petras Bučas profesionaliai svečius aprūpino švelniais ir linksmybė keliančiais gėrimais. O kai kuriuos gėrimus, kaip didelį patyrimą turintis ekspertas, pagal priimtą pardavėjų etiketą su gero žinovo pajautimu be atodairos gerai gyrė.

Oskaras Kremeris tai geležinės valios Altos pinigų saugotojas ir taupytojas kruopščiai ir pagarbiai pardavinėjo valgiui talonėlius. O vėliau su

dideliu dėmesiu skaičiavo už laimės šaltinio dovanas pardavėjų atneštus pinigus. Atrodo, kad jų jis priskaičiavo net keletą šimtinių.

Su didele rmtimi ir mandagiai parinktais žodžiais gražiai pravedė suaukotų laimės šaltinių dovanų paskirstymą J. Šidlauskas, O tų dovanų ir gana vertingų buvo ne mažas skaičius.

Toj gražioj Grinių sodyboje tas atmintinas rugpjūčio 31 d. sekmadienis riedėjo vakarop. Dar prieš saulėleidį iškeliavo iš Chicago's atvykęs su pobūvio svečiais autobusas. Pamažu nenoriai pradėjo skirstytis ir kiti to gražaus susibūrimo dalyviai ir malonūs Altos bičiuliai. Be jokių pagražinimų reikia pripažinti, kad šis Altos pirmas bandymas visokeriopais požūriais buvo pasisekęs ir dalyvių tarpe paliko malonius atsiminimus.

Ign. Andrašiūnas

CHICAGOS ŽINIOS

SUŽEIDĖ 4 FILMUOTOJUS

Chicagoje buvo ruošiami filmai televizijai. Ta filmų serija pavadinata „Crime story“. Filmas buvo vyko 2850 N. Sheridan Rd. Reikėjo filmuot sprogius, tačiau sprogiams buvo neapskaičiuotai smarkus, kad išgriovė sieną. Buvo sužeista ketvertas žmonių.

MANĖ, KAD MIRS

Tarp 389 keleivių, kurių lėktuvą Pakistanė buvo užpuolę teroristai, buvo ir čekagietė Tahira Khalid, 29 m., ir jos brolis Nasser Mahmood, 32 m. Dienraščiai „Sun Times“ jie pasipasakojo, jog buvo patekę į beviltišką padėtį, manė, kad jau artėja mirtis, ir tik meldėsi. Abudu yra iš Pakistano. Chicagoje jau išgyveno 8 metus I Pakistaną nuvo nuskrūdę aplankyti giminių.

UŽ NEPARTINIUS RINKIMUS

Apklausinejus daugelį čekagiečių, išryškėjo, kad dauguma pasisako už tiesioginius mero rinkimus, ne pagal partijas.

650 PORŲ ŠVENTĖ AUKSINĮ JUBILIEJŲ

Daugiau kaip 650 porų Šv. Vardo katedroje, Chicagoje, rugsėjo 7 d. atšventė auksinį savo vedybinio gyvenimo jubiliejų. Kun.G. Rassas, kalbėdamas į juos, suminėjo, kad vidutiniškai moterystė JAV-se tęsiasi 7 metus, „taigi - jūs toli pralenkėte vidutiniškumą“. Jubiliatas sveikino ir kard. Bernardinas.

IŠ ARTI IR TOLI

JAV

— **Adolfo ir Marijos Jarų** duklė Janina įsigijo magistrės laipsnį iš auklėjamosios psichologijos Wisconsin - Milwaukee universitete. Janina gimė 1960 gruodžio 24 d. Kenosha, WI, ten baigė Bradford aukštesniąją mokyklą. Lankė liuanistinę mokyklą. Šoko lietuviškus tautinius šokius Bijūno grupėje ir dabar tebešoka Klumpės tautinių šokių vienete. Lanko lietuviškus renginius ir dalyvauja susirinkimuose. Aktyvi ateitininkė, bendruomenininkė ir saulė. Dabar dirba Kenoshos mokyklų rajono administracijoje kaip patarėja. Žada siekti doktorato.

— **Juozas Garšvinskas**, 71 m., mirė Sarasotoje, FL, 1986 m. rugpj. 27 d. Kilimo smilgietis, Panevėžio apsk. Lietuvoje vedė Teodorą Šilinskaitę. Iš tremtinių stovyklos Austrijoje atvyko nuolatiniams apsigyvenimui į Venecuėlą, 1964 m. persikėlė į Racine, WI, kur gyvena jo dėdė prof. Jonas Šimoliūnas ir giminaičiai Petrušaičiai. Paliko žmoną Teodorą, dukteris - Aldoną, Ireną ir žentą Vjeko, Janiną ir žentą Deane, keturis vaikaičius. Lietuvoje liko sesuo Elžbieta Kazlauskienė ir brolis Jonas su šeimomis. Palaidotas Sarasota Memorial Park kapinėse.

— **Kristina Janavičiūtė** yra įrašyta kaip geriausiai baigusi matematiką Michael Powers - Saint Joseph aukštesniosios mokyklą yra pasiūlyta matematikos stipendijai. Ji yra baigusi lituanistinę Maironio mokyklą, veikia skautų eilėse.

Angelė Nelsienė, JAV Lietuvių Bendruomenės Vakarų apygardos pirmininkė, kalbasi su KABC televizijos politiniu komentatorium Bruce Merschensohn.

KANADOJE

— „Atžalynas“, grįždamas iš Vancouverio, kur pasirodė Expo 86, į Torontą, sustojo kelioms dienoms Calgary, Albertoje, ir parodė tautinių šokių grožį lietuviams, gyvenantiems šiame mieste. Šokėjai sužavėjo visus. Į programą buvo atvykęs ir miesto meras Ralph Klein, kuris buvo patenkintas lietuviškų šokių menu.

— **Laisvojo pasaulio latvių** dienos buvo Toronte liepos 1-6 dienomis. Dalyvavo apie tūkstantis dainininkų, apie tūkstantis šokėjų ir pusantro tūkstančio žiūrovų iš įvairių miestų, gyvenantiems šiame mieste. Šokėjai sužavėjo visus. Į programą buvo atvykęs ir miesto meras Ralph Klein, kuris buvo patenkintas lietuviškų šokių menu.

VOKIETIJOJE

— **A. a. Leonas Urba** mirė birželio 6 d. Memmingene. Palaidojo vokiečių katalikų kunigas. Buvo Schwetzingeno LB narys. Ilgai dirbo amerikiečių darbo kuopose. Buvo gimęs 1920 m. liepos 18 d. Krakių vls., Kėdainių apskr. Šeima buvo likusi Lietuvoje.

— **A. a. Karolina Markūnaitė-Šreifeldienė - Bielskienė** mirė 8 metų birželio 16 d. sūnaus Valterio ir marčios dr. Olės Birutės Šreifeldų namuose Reinheim-Georgenhausen. Palaidota Huettenfeldo kapinėse šalia savo jau pusketvirtai metai mirusio antrojo vyro a.a. Jono Bielskio. Laidojimo apeigas atliko kun. A. Bernatonis, vargonė-liais grojo A. Paltinas. Dalyvavo pūsimtis tautiečių laidotuvsė. Velionė buvo gimusi 1899 m. sausio 19 d. Utenoje. 1921 m. ištekejo už Adolfo Šreifeldo, su kuriuo susilaukė dukters Zenės Tendzegolskienės ir sūnaus Valterio. Jam 1945 m. mirus, 1962 m. ištekejo už Jono Bielskio. 1971 m. atvyko į Vak. Vokietiją ir apsigyveno Manneime. Vyru 1982 m. mirus, persikėlė pas sūnų į Reinheimą, kur buvo senatvėje rūpestingai slaugoma.

— **Lietuvių evangelikų** suvažiavimas buvo rugpjūčio 15-17 dienomis Neustade prie Baltijos jūros. Paskaitas skaitė kun. M. Klumbys ir kun. R. Lupp. Antros dienos vakare buvo pobūvis ir šv. Vakariėnė. Suvažiavimo materialiniais dalykais ir paruošimu rūpinosi Ričardas Baliulis.

— **Sutvirtinimo sakramentą** Vasario 16 gimnazijoje suteikė vysk. Antanas Deksnys, lydima prel. P. Jatulio. Pirmąją komuniją gavo Laimutė ir Martinukas Lipšiai, Iveta Tesnau, Albertas Ordenez, Jan Paulius. Sutvirtinimo sakramentą priėmė Rasa Čiraitė, Katė Vilkelmanaitė, Dovydas Young, Alan Gromašauskas, Iveta Tesnau, Jūratė Toraitė, ir Birutė Toraitė. Per Mišias grojo muz. Arvydas Paltinas. Vyskupiai ir svečiams padėkomoj gimnazijos direktorius Andrius Šmitas.

— **Pabaltiečių kongresas** vyko Annaberge. Čia susirinko daugiausia latvių ir estų, bet buvo taip pat ir lietuvių. Paskaitas skaitė dr. R. Grulich, prof. G. Ansons, prof. W. Kahle, dr. K.J. Čeginskas, H. Hermanas, kun. P. Klavins papasakojo Bažnyčios ir valstybės santykius Latvijoje, o kun. T. Poeld - Estijoje. Kongresas buvo naudingas visiems pabaltiečiams.

— **Latvių gimnazijos tautinių šokių grupė** aplankė Vasario 16 gimnaziją ir čia naktavo, parodydama savo tautinius šokius, o lietuviai parodė jiems savus. Jie dalyvavo katalikų pamaldose, kurias laikė kun. Edmundas Putrimas. Pirmadienį po visų gražių įspūdžių latviai išvyko į savo gimnaziją Muensteryje.

— **Lietuvių Bendruomenės apylinkės Schwetzingene** buvo visuotinis narių susirinkimas, kuriame buvo išrinkta nauja valdyba. Susirinkimą pravedė pirmininkas Jonas Vitkus. Į naują valdybą įėjo pirmininku Jonas Vitkus, sek. Jonas Stukny, išdin. Vilius Kurcas, kontrolės komisijon William Valaitis. Pageidautu, kad LB vadovybė ir toliau palaikytų gerus santykius su nariais, nors jie ir išsiskirstė.